

ANTO

Haftalık Dergi • 13 Ağustos 1968 • Sayı: 85 • 125 Kuruş

Che ve
Castro'nun
hocası
yazıyor

GERILLA
NEDİR

HAFTANIN NOTLARI

TİP kongreleri

Hatırlanacağı üzere seçimlerden önce AP'liler düzmece bildiriler hazırlayarak bazı zorba ve sarhoşları sokağa döküp TIP toplantısına saldırmışlardır. Ancak, bu saldırılardan, emekçi halkı sindirmek söyle dursun, her geçen gün biraz daha güçlü olarak kendi öz partisinin saflarında toplanmasına yardım ettiği görülmektedir. Nitekim, son mahalli seçimlerde Fatıma'da AP'nin oyu düşerler TIP'in oyu büyük oranda artmıştır. Onceki hafta yapılan Fatsa TIP İlçe Kongresi de bu bilinçlenişin yeni bir örneğini vermiştir. Kongre yapacak salon verilmeyen TIP'li, köylülerin de iştirakiyle toplantılarını henüz Ingaat halinde bulunan bir binanın zemin katında, taş, tuğla ve kütükler üzerinde oturarak yapmışlardır. Resimde, kütükler üzerinde TIP Kongresini izleyen köylüler görülmektedir. TIP'in ilçe kongreleri Türkiye'nin her yanında yapılmaktadır olup İl kongreleri de tamamlandıktan sonra önumüzdeki ekim ayında büyük kongreye gidilecektir.

Yeni fikir kulübü

İzmir'de Karşıyaka'lı yüksek öğrenim genelliği, sosyalist fikirleri yaymak üzere «Karşıyaka Fikir Kulübü» kurmuştur. Aydin Altıntaş'ın başkanlığında Hamit Kanarya, Ramazan Akyurtaklı, Sami Colduroğlu ve Selman Zülal'dan kurulan Karşıyaka Kulübü, Karşıyaka'lı sosyalist gengler bir araya toplayacaktır.

TEB kongresi

Türkiye Edebiyatçılar Birliği'nin yıllık kongresi yapılmış ve başkanlığı arkadaşı Yasar Kemal, ikinci başkanlığı Metin Eroğlu, sekreterliği Celalettin Çetin, iliehlilerde Adnan Özalp, Can Yıldız, Sükrür Kurdaç, Leyla Erbil ve Ferit Edgü seçilmişlerdir.

Ağalara imtiyaz

■ Toprak ağalarının savunuculuğunu yapan Türkiye Ziraat Odaları Birliği tarafından geçen hafta Maliye Bakanlığının verilen bir raporda, tarım gelir vergisi sisteminin değiştirilmesi istenmiştir. Rapor üzerine Maliye Bakanlığında açılan görüşmelerde Oda Başkanı Ağa Fahri Tanman, uygulanan tarım gelir vergisinin üreticiliyi tedirgin ettiğini, üretimin artmasını engellediğini, vergi tesbitinde Adil davranışmadığını öne sürümuş ve bu görüşler hükmü yetkililerine olumlu karşılanmıştır. Tarım reformu yapacağımız diye toprak reformunu inkâr eden Demirel İktidarı, AP Büyük Kurultayı arifesinde toprak ağalarının yaptığı bu şantajı sevetsiz diye yakından tarım gelir vergisi sistemini ağalar lehine değiştiren kanun tasarısunu parlamentoya verecektir.

Kızılay'da skandal!

■ Kızılay Yönetim Kurulu'nun son toplantısında 100. yıl dolayısıyla yapılan usulsüz harcamalar yüzünden oluşan tartışma sonucunda İki üye istifa etmiş ve Nermin Arpacıoğlu genel sekreterlik görevinden ayrılmıştır. Kızılay Yönetim Kurulu'ndan yeni istifalar beklenirken, Genel Başkan Rıza Çerçel ile ilgili bazı yeni iddialar ortaya atılmıştır. İddialara göre, Çerçel, Batı Almanya'ya gittiği takdirde polis tarafından yakalanarak yargılanıp huzuruna çarılacaktır. 27 Mayıs Devrimi sırasında yurt dışında bulunan ve bir süre Batı Almanya'da kalan Çerçel'in aranma sebebiyle ilgili ellere bazi dokümanlar bulunduğu bildiren bazı Kızılay yetkilileri, gerçekliğinde bunları açıklayacaklarını söylemektedirler.

Gençlik direniyor

■ Dünyanın her yerinde olduğu gibi Brezilya'da da genglerin faşist yönetimle karşı direnişini organize eden öncü lideri Palmeira tutuklanmış, bu yüzden Rio de Janeiro'da öğrencilerle polisler arasında şiddetli çatışmalar olmuştur. Diktatörlük ve imperializm aleyhisi sloganlar kullanan öğrencilerden 10'u polis tarafından yakalanmıştır.

Yeni fikir kulübü

■ İzmir'de Karşıyaka'lı yüksek öğrenim genelliği, sosyalist fikirleri yaymak üzere «Karşıyaka Fikir Kulübü» kurmuştur. Aydin Altıntaş'ın başkanlığında Hamit Kanarya, Ramazan Akyurtaklı, Sami Colduroğlu ve Selman Zülal'dan kurulan Karşıyaka Kulübü, Karşıyaka'lı sosyalist gengler bir araya toplayacaktır.

TEB kongresi

Türkiye Edebiyatçılar Birliği'nin yıllık kongresi yapılmış ve başkanlığı arkadaşı Yasar Kemal, ikinci başkanlığı Metin Eroğlu, sekreterliği Celalettin Çetin, iliehlilerde Adnan Özalp, Can Yıldız, Sükrür Kurdaç, Leyla Erbil ve Ferit Edgü seçilmişlerdir.

4 ağustos

5 ağustos

6 ağustos

7 ağustos

Serbest bırakıldılar

■ Derby Lastik Fabrikası'ndaki işgal olayı ile ilgili olarak tutuklanan dokuz işçinin Bakırköy 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapılan duruşmaları sonunda tahliyeleme karar verilmiştir. 6 aydan 5 yıla kadar hapis talebiyle yargılanan işçilerin duruşmasını izleyen Lastik İş Sendikası Başkanı ve TİP Milletvekili Rıza Kuas bir bildiri yaylayarak 1800 işçinin yaptığı ve katıldığı Derby Olayları dolayısıyla dokuz arkadaşınız tutuklanmıştır ve yargılanmaktadır. Ortada bir suç ve suçlu olması gereklir, bu, bütün Derby İşçilerini kapsamaktadır. Oysa bütün Derby İşçileri, haklarında en küçük bir kovuturma açıkmak üzere işyerlerinde çalışmaktadır. O halde ortada ne suç, ne de suçlu vardırs demmiştir.

Mimarların raporu

■ Mimarlar Odası İstanbul Şubesi, yeni belediye başkanı Fahri Atabey'e, İstanbul'un tabiat güzellikine yarışır bir şehirleşme ve imar anlayışına kayıtlılığını sağlamak amacıyla genel bir rapor vermiştir. Raporla, şehir planlamasıyla ilgili mesceleri görüşmek üzere bilimsel danışma kurulunu kurulması, imar uygulamalarıyla ilgili kararlar olacak ve yorumlar yapacak koordinasyon kurulunda da ilgili meslek odaları ile teknokratların temsilcilerinin yer alması istenmektedir.

İkili anlaşma

■ Amerika ile ikili anlaşmaların bir kısmının feshedileceği söyleşiden Demirel Hükümeti, ABD ile yeni bir ikili anlaşma imzalamıştır. Resmi Gazete'de yayınlanan «Amerika ile hükümetimiz arasında özel nükleer madde kira temdit mukavelesi», Amerika'nın mutemad adamı Demirel'in gidersayak emperyalizme yeni imtiyazlar vermekte olduğunu göstermektedir.

Protesto edildi

■ TÖS ve TÖDMF Başkanı Fakir Baykurt, bir demeg verecek «Evrensel Barış Senliği»nin bu yıl yasaklanması olsunuz bir davranış olarak nitelendi ve «Evrensel Barış Senliği» dolayısıyla çağrılmış kişiler gayet yurdumuzu gelselerdi, ancak şeref getirirlerdi. Ve bu bozuk İşleyen turizm politikamızdan daha büyük yankılar uyandırdı. Amerikan Deniz Filosu'nu Dolmabahçe sularına kadar sokarken sadece sanat, kültür ve barış amacıyla gelecek konuklara kapılımızı kapatmak, yetkililerin millete hizlin veren dar görüşlü bir cümlədir. Türk Edebiyatçılar Birliği de bir bildiri ile olayı protesto etmiştir.

Aybar'ın cevabı

■ AP Temsilciler Meclisi'ndeki konuşmasında bütün mühalefeti ve özellikle sosyalistleri suçlayan Demirel'e, TİP Merkez Yürütmeye Kurulu'nun kapanış konuşmasını yaparken cevap veren TİP Genel Başkanı Aybar, «Ekonomide ve politikada dar bogazlara sürüklenmekteyiz. Devlete sahte fatura çıkarmış olan Amerikan şirketi komisyoncuları iş başına gelmiş beri anayasa saygısızlık artmış, devlet ekonomisi buhrana itelenirken haramzadeler takımına yeni servet ve suisitimal imkânları sağlanmıştır» demmiştir. Aybar, bu haramzadelerin mukaddesattan pet role kadar her seyimizle el attığını, gerçekleri duyuranlara karşı iftira kampanyası açtırmış halkın dini inanışlarını sömüren bir takım sahte mukaddesatçı ve milliyetçilikte taşılı sopaları saldırtılar yaptığını söylemiş. Başbakanın kardeslik, demokrasi ve hukuk devletinden söz ederken bugünkü düzeni korumayı amaçladığını, bu düzeni değiştirmek isteyenleri de komünist, anarşist, gafl olarak nitelendiyip kabadayıları saldırtma tehditleri savurduğunu belirtmiştir.

İdris Küçükomer

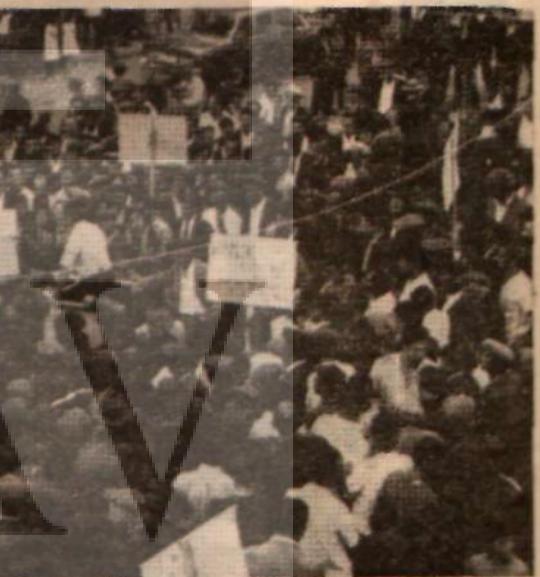
■ İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi İdris Küçükomer'in profesörlük kararının, Damastay'ın israrına rağmen Senato tarafından onaylanmasının üzerine İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyeleri Senatosu bir bildiri yaylayarak Senato protesto etmiştir. Bildiride «Üniversite Senatosu, bu kararı ile yalnız yetkisini saptırmakla ve faculte özelliğini eğitnemekle kalmamış, aynı zamanda anayasaya ve hukuk düzenimizi zedeleyerek meşrululugu düşüretilmiştir. Bu nedenle sendikamız, İstanbul Üniversitesi Senatosu'nun bu işlem ve davranışını kamuoyu önünde protesto eder ve kendi üyelerinin hak ve kanun yollarından arayacağım açıklar denilmelidir. Öğrenildigine göre, Küçükomer'in profesörlüğü için Senato'da yedi kişi lehçe, yedi kişi aleyhine oy kullanmış, sekiz kişi ise çekilmişler kalmıştır.

Vurgunu önledi

■ Sosyalist bir partinin mahallî meclislerde söz sahibi olmasının ilk olunu sonucu görülmüş ve İstanbul Belediyesi'ne ait arsaların kişisel zengin etmek için yok pahasına satılması Grup Başkanı Can Akgöz tarafından önlenmiştir. Sarıyer'de Boğaz Köprüsü çevre yolu üzerinde bulunan 7.284 metrekarelik belediye arasının 7 Lira gibi düşük bir fiyatla satılmasının önlenmesi için Akgöz'ün verdiği önerge Belediye Meclisi'nde kabul edilmiştir. Ayrıca, aynı kadar yapılan bütün arsa satışlarının da gözden geçirilmesine karar verilmiştir.

Barış yürüyüşü

■ Hiroshima'ya atom bombası atışının 23. yıldönümünde New York'ta bir gösteri düzenlenmiştir. «Barıştan yana insanları adı altında yürüyüş yapan savag aleyhtarları, Manhattan'dan yola çıktıktan sonra Castro aleyhine Küba'lı mültecilerin saldirısına uğramışlardır.

Fındık üreticisi protesto ediyor

Hükümetin çıkışlarını gözetlenen fındık politikası ve tesbit edilen fındık fiyatlarının yetersizliği karısında Karadeniz bölgesinde üreticiler protesto gösterilerine girmiştir. Bulancak'ta köylüler elinde «Demirel ses vers», «Krediye değil halka vers», «adil bir düzen istiyoruz», «Bir kilo fındıktan 3 Lira kazanıyorlarsa, Marabacılığa paydos» yazılı dövizler olduğu halde bir araya gelerek hükümeti protesto etmeleridir. Fatsa'da aynı şekilde bir miting yapılmıştır. Köylüler taban fiyatın 5 Lira değil, en az 7 Lira olmasını istemektedirler.

Toda Baba dâvası

■ Ünlü yazar Kazancakis'in Toda Baba adlı romanının tiyatrolamasından sonra eseri dillimize çeviren Ahmet Anınsa hakkında açılan dâvânan duruşmasına 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edilmiştir. Bu eylesde Anınsa'nın avukatı Faik Muzaffer Amaç, mahkemeye 14 sayfalık bir lâyîha sunarak, 141 ve 142. maddelerin anayasaya aykırılık gerekçesiyle yeniden Anayasa Mahkemesi'nce görüşülmemesini istemiştir. Savcının muhalefeti rağmen, mahkeme, talebi incelemeke karar vermiştir. Mahkeme karar verdiği takdirde, Anayasa Mahkemesi 141 ve 142. maddelerin anayasaya uygun olup olmadığını yeniden görüşmek zorunda kalacaktır. Bu takdirde ilgi çekici nokta, geçen defa bu maddelerin anayasaya uygun olduğunu karar verebilenin çoğunun Anayasa Mahkemesi'nden ayrılmış olmalarına karşılık, maddeleri anayasaya aykırı bulanların halen bu görevde olmalarıdır.

Nixon seçildi

■ Amerika'da cumhurbaşkanı seçimi için Cumhuriyetçi Parti Kurultayı eski başkan yardımcılarından Richard Nixon'ı aday göstermiştir. Geçen seçimlerde liberal Kennedy'ye karşı ağır irkçı ve fasist Barry Goldwater'i destekleyen ve Amerikan super-kapitalistlerinin ücretli uçağı olan Richard Nixon'un adaylığının kesinlegesini, Amerika'nın gizmaz yolda ilerlemeye devam eteceğini göstermektedir.

Tunc'un oyunu

■ Türk İş Genel Sekreteri Hâmi Tunç, Tarım Sanayi İşçileri Sendikası Erzurum Şube Kongresi'nde yaptığı konuşmada «Doğu geri bırakılmıştır. Doğu'da uygarlık yoktur. Toprak ağaları vardır» gibi parlak sözlerle Doğu'nun çilekes emekçilerini avlamaya kalkmışmıştır. Yillardır partiler üstü politik teranelelerini dinleyen Doğu emekçilerinin bu konuşmadan ne derece etkilendigini bilmeyiz ama, herhalde Bay Tunç aradığını hiç olmazsa o yörede bulmayıacaktır. Doğu emekçileri, bu tür konuşmaların yaralarına merhem olmadığını bilmektedirler.

S. Divitçioğlu

■ İstanbul Üniversitesi Senatosu, İdris Küçükömer'den sonra, İktisat Fakültesi Öğretim üyelerinden Doç. Senator Divitçioğlu'nun da profesörüğe yükseltmesini ikinci defa reddetmiştir. Bilindiği gibi Divitçioğlu'nun profesörüğe hak kazandığı İktisat Fakültesi Profesörler Kurulu'na kararlaştırılmış, ancak onaylanmak üzere Senato'ya gönderilen karar buradan geçmemiştir. Buna üzerine Divitçioğlu da Damıtay'da bu haksız işlemi bozmak için dava açmış ve Damıtay, Üniversite Senatosu'nun profesörüğe kararın onaylamak zorunda olduğunu karar vermiştir. Damıtay'ın bu emredici kararına rağmen Senato'nun gösterdiği kanunsuz davranış bilyik tepki yaratmış ve FKF İstanbul Sekreterliği bir protesto bildirisini yayımlamıştır.

Ekonomik üs

■ Serbest İmân ve Bölge Kurumları ile ilgili olarak meclise intikal etmiş bulunan kanun tasarısında öncelikle İşkenderun'un serbest İmân olması öngörülmüştür. Bu arada ilgili bakanlıklar Odalar Birliği temsilcilerinden meydana getirilecek heyet de, diğer İmânları durumunu inceleyecektir. Ticaret Bakanı Ahmet Türkel de, birden çok bölgenin serbest İmân ve bölge olarak seçilmesinin mümkün olabileceğini söylemiştir. Tasarı kanunlaştığı takdirde, serbest bölge İlan edilen sehirdeki müesseselerden sadece gelir ve kurumlar vergisi alınacak, hına karşılık diğer vergiler alınmayacaktır. Böylece Türkiye'de askeri üslerden sonra bir de ekonomik üsler kurulmuş olacaktır.

Ekmeğe zam!

■ Firmaların ekmeğin fiyatlarının artırılmasında ısrar etmeleri üzerine İstanbul Belediye Başkanı Fahri Atabay, halkın gözünüm boyamak için fiyat artırımını yerine hale 70 Kurug' satılmakta olan 620 Gram'lık ekmeğin gramajının 580 Gram'a indirileceğini söylemiştir. Oysa, Cumhuriyet Gazetesi'nin testibet ettiğine göre, esasen 70 kuruguk ekmeğin 50-70 Gram noksası satılarak halka 5-7 kuruguk kazık alınmaktadır. Atabay'ın zam talebinin dolaylı olarak kabul etmesi üzerine TİP Grubu adına Necdet Fertan başkanından «380 firmacı zengin etmek için mi ekmeğe zam yapacağını» sorulmuştur.

DOĞAN ÖZGÜDEN

Dinle, Süleyman Bey

Bir ülkede politik mücadele ekabadayıkh gösterisi, haline döküldü mü, orada ne yasadan, ne anayasadan ne de huzur ve sukundan söz etmek mümkün değildir. Ve hele bir ülkenin en sorumlu mevkide bulunan adamı kalkar da, «Kendisini kabadayı sananlar sunu hiçbir zaman akıllarından çıkarmasınlar ki, bu milletin içinde onlardan çok daha kabadayılar vardır...» diyerek bir Tophane kabadayısı edasıyla posta koymağa yeterince... İşte, Morisson Şirketinin Amerika'dan derelli Türkiye komisyoncusu Süleyman nam kişi, Türk politika hayatında ekabadayıkh dönemini açan adam olarak tarih sahnesine girmiştir. Ne garip tecelliidir ki, Türkiye tarihinde bir başka Süleyman «Kanuni» lakabıyla anılırken, ilerde tarihliler bu ikinci Süleyman'dan herhalde «Külli» diye söz etmek zorunda kalacaklardır. Külli Süleyman, sanma fayık olabilmek için, «sinet millette yatan kabadayı tayfasını sindiden harekete geçirmiştir. Belediye meclisini basanlar, İl İl, İlçe esnaf komiteleri kuranlar, esabah namazı adı altında «efhad» hazırlayanlar, hiçbir yerde dikkat tutturamamış zorba takımı toplum polisi kisvesine sokarak gençleri kurdurmak için komando talminden gelenler, hep bu Külli Süleyman'ın kabadayılarıdır!

Madem ki bizzat İktidarın başı tarafından bu ülkeye de zorbalığa cevap verilmek, devrimci güçler kargı kabadayılar seferber edilmişdir, o takdirde Süleyman Bey'e bizim de söyleyecek bir çift sözümüz olacaktır... Külli Süleyman, her geyden önce, o omuzlarının üzerinde bir türli dik tutamadığı kocaman kafasına sunu iyice yerlestirmelidir ki, kabadayıkh, aklına eseni ve işine gelen zorbalık gerçekleştirmek isteyenlerin hedefidir. Oysa, anti-emperyalist, devrimci nitelikte ve sosyalizme açık bir anayasamın egemen bulunduğu Türkiye gibi bir ülkede devrimci güçlerin zorbalığa, kabadayılığa zerre kadar ihtiyaçları yoktur. Bunun içindir ki, Türkiye sosyalistleri, parlementer yoldan İktidara yürelemediği amaçlayan Türkiye İşçi Partisi'nin gevresinde bu anayasayı korumanın ve uygulamının demokratik mücadeleini vermektedirler. Buna karşılık, anayasaya, yasalaşra kimlerin saygısızlık gösterdiği, kimlerin yasa sunularını zorladığı, Anayasa Mahkemesi'nin, Yüksek Seçim Kurulu'nun, Damıtay'ın, Sayıgtay'ın, Yargıtay'ın verdiği kararlarla sabittir. Bu anayasa kuruluşlarının ardarda suratına garptığı hükümlerle gamar oğlanına döndüğü halde, hâlâ islah olmaz bir kabadayı edasıyla bu kuruluşlara ve devrimci güçlere meydan okuyan AP, artık açıkça anlaşıyor ki, başka karantik hesapların içindedir.

Ama dinle, Süleyman Bey, iyi dinle! Türkiye'nin anti-emperyalist, sosyalist ve devrimci güçleri, anayasa ve ona uygun yasalar yürürlükte kaldı, anayasa kuruluşlarının sözü geçtiği sürece senin kabadayıkh gösterilerini, nesli tükenmek üzere olan bir yaratığın çıkış halindeki hezeyanları olarak tahammüle ve hattâ aemma duygusu ile karşılaşabilirler... Fakat, bu kabadayıkh gösterilerinde ölçüyü kaçırsan, ülkeye anayasa egemenliğini ortadan kaldırıma kalkırsan, yasalar yerine sadece kaba kuvvet konusmağa başlarsa, hic şüphesiz, 25 Mayıs Anayasası'nnan tanındığı «direnen hakim» kullanmak da bütün sosyalistlerin, anti-emperyalist ve devrimci güçlerin boynuna borg olacaktır. Geçti o devriler, Süleyman Bey, geçti... «Komünist» diye damgasayıp üç beş adamı zindan köşelerine atmakla, sokakta adam dövdürmekle, aldatılmış kitleleri devrimcilerin üstüne saldırmakla fukara halkın omuzları üzerinde salanan silmek devri çoktan geçti. Eline tas ve odum tutuşturulmuş ummetçiler mi, silahlandırılmış esnaf komiteleri mi, komando eğitiminden geçirilmiş polis kisveli zorbalar mı, karşımıza çıkan kim olursa olsun, günü geldiğinde, Türkiye sosyalistleri ve devrimcileri, halk düşmanlarına karşı daha zorlu ve daha kabredici mücadele metodlarına sahip olduklarını emperyalist ve komprador usaklarına göstericeklerdir. Yasa ise yasa, kuvvet ise kuvvet... Segmeni senden, Süleyman Bey!

GUÇ BİRLİĞİ

DEMİREL'İN SONBAHAR HAZIRLIĞI !

Iktidarın kendi mecum emellerini gerçekleştirmek üzere Türkiye'de yarattığı anarsı havası geçen hafta, bizzat AP liderinin bütün demokratik güçlere kabadayılk taslayarak meydan okumasıyla daha da şiddetlenmiştir.

Istanbul'da ve Ankara'da iki sosyalist gencein şehit olmasıyla sonuçlanan polis saldırularını bir takım adı oyularla örtbas ederek «avuz hırsız evahibini bastırır» misali devrimci gençleri adiye koridorlarında ve haphishane köşelerinde süründüren İşçileri Bakımı Sükan, Konya'daki kanlı gerici ayaklanması da «Ne yapahm... Tahrik edilmişler... Kabahat onları tahrik eden solcularıda anlamında demeçler verecek mazur göstermeye kalkışırken, AP Lideri Demirel de Temsilciler Meclisi'nde, işgal ettiği mevkii sorumluluğunu unutarak devrimellere açıkça meydan okumustur:

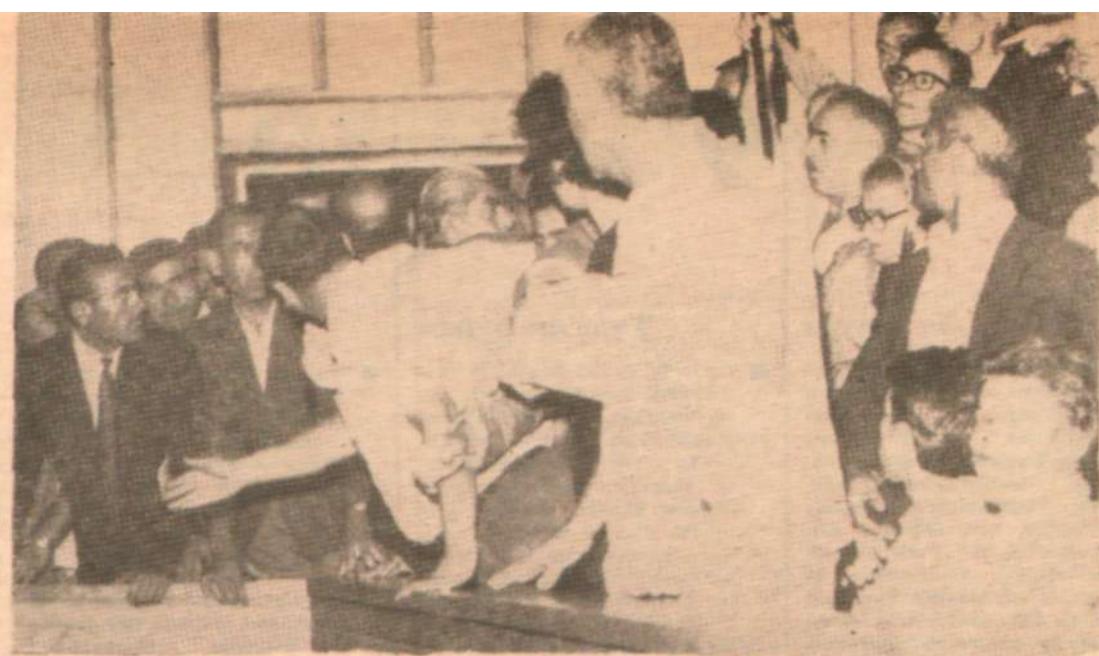
«Kendisini kabadayı sananlar sunu hiçbir zaman akıllarından çıkarmasınlar ki, bu milletin içinde onlardan çok daha kabadayılar vardır...»

Demirel'in bu sözleri etkisiz göstermekte gecikmemiş ve iki gün sonra yüzlerce AP'li İstan-

bul Belediye Meclisi'ni basmışlardır.

Yüksek Seçim Kurulu'nun AP oylarını iptal etmesi üzerine tamamen muhalefet temsilcilerinden kurulan İstanbul Belediye Meclisi'nin ilk toplantısını yaptığı sırada aralarında meclis üyelerini kaybetmiş AP'lerin de bulunduğu bir zorba gürühu üzerinde, «Hakimiyet kayıtsız şartsız Yüksek Seçim Kurulumun mudur?» yazılı siyah bir çelgi toplantı salonunun kapısına koymaktan sonra içeri girmişler ve Belediye Meclis üyelerine, «Reksiz gelen eşekler — millet sizden ne bekler», «Oysuzlar - soysuzlar», «İstifa», «Seçim», «Moskoflar» diye bağırarak hakarette bulunmuşlardır. Hakaretlerine daha sonra, «Rehimizle geldiniz, inin aşağı aleklar», «Moskof usaklılar», «Kalkın ullanılar» şeklinde bağırarak devam eden AP'lerin bu tecavüzleri karşısında salon birbirine girmiş, AP'lerle CHP'ler arasında yumruklaşmalar olmuştur.

Amerikalıları protesto ettikleri için gece yarısı üniversite öğrencilerinin yurduna coplarla, taşlarla saldıralarak kan dökken, adam öldüren toplum polisleri, bu açık ve içgri tec-

BELEDİYE MECLİSİ'NI BASAN AP'LİLER

— Demirel'in devrimcilere karşı seferber ettiği kabadayılar! —

viz karşısına hiçbir müdahale bulunmamıştır, «Belediye Başkan Belediye Sarayı'na gitmesi isteğinde bulunmadı» gerekçesiyle saldırlara seyirci kalmışlardır.

Usulsüz seçimleri için belediye meclisinden uzaklaştırılan AP'lerin bu karara böylesine tepki göstermelerinin ve belediye sarayını basmalarının nedeni, baskın yapanlardan birinin avaz avaz bağırdığı suçlu bulmak mümkündür: «Ulan, ben buraya seçilmek için 100 bin lira harcadım. Defolun!»

Bir adam ayda 400-500 Lira aylık bir belediye meclisi görevi için neden 100 Bin Lira harcar? Bunun cevabını da, yine Belediye Meclisi'nde TİP Grup Başkanı Can Akgöz'ün bir müdahaleyle önlendi bir satır muamelesinde bulmak mümkündür. Evet, yeni Bogaz

Köprüsü çevre yolunun geçileceği bölgelerdeki belediye aralarının bedava denecek bir fiyatla satılması AP'lerin eseridir. Kim bilir bugüne kadar belediye encümenlerinde ve meclislerinde AP'ler ne speküasyon oyunları tezgâhlaşmışlar, millet malını nasıl yağma etmişlerdir? Bütün bunlar, öndüzdeki dönemde sosyalist üyelerin çalışmaları birer birer meydana çıkacak ve bu meclis iş başında kaldığı sürece bu oyunlara bir daha imkân verilmeyecektir. İşte AP'lerin hırçlığı ve zorbalığı bundandır, çifretlerini de devlete şırmış faturalar kesmekte ustalar olan Demirel'in kabadayılk taslamasından almaktadırlar.

Sonbahara hazırlık

Kasım ayında gençlik hareketlerinin yeniden başlama ih-

timalının kuvvetli olduğunu bilen Demirel, AP Temsilciler Meclisi'sin son toplantısında alnan kararlara uyarak şimdiden şiddet tedbirlerine hazırlanmaktadır. Nitekim, Ankara, İstanbul, İzmir, Trabzon, Gaziantepe, Samsun, Diyarbakır, Adana gibi illerde polis kadroları sırasıyla takviye edilmektedir. Öğrenci hareketlerinde hükmüet bundan böyle hiçbir şekilde askerden yardım istemecektir. Olaylar sırasında askerlerin anlaysış davranışları ve eğogu zaman öğrencileri korumak için polisle çatışmaları. Demirel bu yola itmiştir.

27 Mayıs'tan önce toplu hizmetleri şiddetle bastırmak için kurulmuş olan «hazır kuvvet» yerine bugün toplum polisi bir «SS» kitlesi gibi organizasyonu edilmektedir. Yakında Batı Almanya'dan ithal edilecek özel arazözlerle donatılacak olan toplum polisinin sayısı kasım ayına kadar bir misli artırılaçak ve her toplum polisi özel komando, boks, cop kullanma kurslarından geçirilecektir.

Öteki polislerden ayrı olarak ayda 225 Lira ödenek alan toplum polislerinin son olaylarda tutumu da gözden geçirilmi, cop kullanılmayan, pasif davranıştan ve taş yağımu kargasında kaçanların 225 Lira'lık ödenekleri kesilerek karakollarına tayinleri yapılmıştır.

Yeni
Vatan
cepheleri

Geçen hafta içinde radyoevleri gibi önemli yerleri koruyan Merkez Komutanlığı muhafizelerinin yerine jandarmalar konulmuş, Amerikan işleri bulunanillerdeki emniyet kadroları taktive edilmiştir.

Polisi tamamen ictidardan hizmetine sokmak amacıyla geçen hafta yayınlanan bir kararname ile emniyet teşkilatında büyük çapta tayinler ve değişiklikler yapılmıştır. Geçen yıllarda bir takım yolsuzluklar dolayısıyla Ankara ve İstanbul'dan alınarak başka illere sürülmüş bulunan bazı polis şefleri ve amirleri, yeni kararnamelerle eski görevlerine getiriliyorlardı.

Bu arada, sokakta dökülen adatlımsız ummetçi kitlelerin tamilerde kaba kuvvet halinde organize olmalarına da müsa-

Savcılar köleleştiriliyor!..

Istanbul Savcısı Nedim Demirel'in geçen seyirdeki tekzibini gördünüz. Koskoca bir siyasi cinayeti, «Vedat Demircioğlu'nun ölümü hadisesi ciddiyetle takdire olunmaktadır» diyerek geçirtirmek istemiştir. Bu siyasi cinayeti planlayan ictidara desteklendigine güvenerek, muhakkak ki olsayı daha da örtbas etmek isteyecektir.

Tekzibinde İstanbul Savcılığı suçlarının takibinde faillerinin siyasi temayülleme göre tefrik yapmamaktadır. diyen Nedim Demirel, Aksam Gazetesi'nin 26.4.1966 tarihli sayısının 2. sayfasında yayınlanan bir tekzibinde de, aynı ağızla «Adalet Bakanlığının emri ile hiçbir dava açılmıştır. Açılmış olan davaların sebebi ve mesneleri dosyalarundadır.» iddiasını ortaya atmıştır. Oysa, bir yazımızın bir ictidar milletvekili tarafından AP meclis grubunda okunması üzerine, aynı yıl İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde açılan 906/132 sayılı davanın dosyasında Adalet Bakanlığı'nın yazılı emri vardır ve bay savcısı bunu görmezlikten gelmektedir. ANT'in davalarından çoğu da, Adalet Bakanlığı'nın talimat üzerine açılmıştır.

Örnekleş çoğaltılabılır. Ama önemli olan, bu ilköde yürekli savcı ve yargıçların bulunmasıdır. İctidar, Anayasa ile başıbırakısağlanan, özerklik getirilen bütün kurum ve kuruluşlardan korktuğu gibi, bağımsız yargıçlardan, yürekli savcılardan da korkmaktadır. Çünkü, amacı doğrudan doğruya «polis-devlet» tir. «Edikten gül bahçesi»nde çağ ve hukuk düş tutumunu sürdürmektedir. İşte bunun içindir ki, bağımsızlığı sağlanan, özerklik getirilen kurum ve kuruluşlara küfürlerle saldırmakta, bunları baltalayarak, ictidar usağı haline getirecek çareler aramaktadır.

Bugün bazı savcılar, teminatsız olmalarından yararlanarak, bulunduğu yerden

nagka bir yere nakil tehdidi altında, telefonlarla, yazılı emirlerle ictidar usağı haline getirilmektedir. Bu usaklı kabul etmeyenler, Anadolu'nun çeşitli mahrumiyet bölgeleri arasında mekik dokumak zorunda bırakılmaktır, bu da gözlerini yıldırımsa, Sarı Yalın örneğinde olduğu gibi, isten elektirilmektedirler. Bağımsız ve özerk kurum ve kuruluşları «yola getirmek» çalışan ictidar, elbetteki savcılar kendi hizmetinde kullanıma devam etmek isteyecektir.

Oysa Anayasa'nın 137. maddesine göre, «Kanun, Cumhuriyet savcılının özül işlerinde ve görevlerini yapmalarında teminat sağlayıcı hükümler koyarsa. Yargıçlar için genis bağımsızlık ve teminat getirecek bunları hükümler bağlayan Anayasada, savcılar hakında ancak bu kadarcık bir hükümler yeralıyor. Ama, bu kadari bile, savcılar teminat sağlanması bir «sesas» sayıldığı ve yargı görevinin yerine getirilmesi için gereklili olduğunu belirtmiş, teminatın bu görevin yerine getirilmesini sağlayacak ölçüde verilmesini öngörmüş oluyor. Buna karşın, yakın zamana kadar savcılar ve yardımcıları, 45 sayılı Yüksek Hükümler Kurulu Kanunu'nun 77. maddesine göre «Bakanlık müsteşarının başkanlığı altında Teftiş Kurulu Başkanı ve Genel Müdürlerden müteşekkili kurulun (Savcılar Kurulu) müdürlüğüne» atandıktan sonra Adalet Bakanı ve Başbakan müşterek kararnamesi, Cumhurbakanının onayı ile atandı. Anayasa Mahkemesi, bu maddeyi Anayasaaya aykırı görerek iptal etti, iptal kararı 15 Haziran 1968'de yürürlüğe girdi.

Geçen hafta Ankara kaynak bir haberden örendik ki, Adalet Bakanlığı, bu iptalden sonra, savcılara atanma ve tayinlerini düzenleyen yenil bir tasarı hazırlamıştır, bu tasarı Bakanlar Kurulunda kabul edilib Meclis'e sevk edilmek üzere dir.

Tasarıya göre, savcılar, «Adalet Bakanının başkanlığında toplanacak olan bakanlık müsteşarı, teftiş kurulu başkanı ve genel müdürlük kurulu yedi kişilik bir kuruluş çocuğunun müdürlüğüne» atandıktan sonra Adalet Bakanı ve Başbakan ortak kararnamesi, Cumhurbakanının onayı ile atanabilecek yada nakledilebileceklerdir. Tasarı, «atama ve nakil hizmetin en iyileştilmesi» sağlanacak olan bir atama ve nakil planına göre yapılır. Hükümden sonra, iptal edilen maddedeki (Savcılar Kurulu) getirildiğini ortaya koyuyor, bu kurulun atama ve nakil planı hazırlanmasını, bu planın resmi gazetede yayınlanmasını öngörüyor.

Dikkate alınanınca görülecek ki, bu tasarı gerçekte hiçbir yenilik getirmemekte, yalnız isim değişikliğine başvurulmaktadır. Üstelik, Anayasadaki «görev» sözü günün yerine «hizmet» sözüünün kullanılması, tasarıdan beklenen amaci da ortaya koyuyor: İctidara hizmet! Tasarı, hizmetçiler, savcılara ictidara hizmeti değil de görev yaptığı kabul etmig olasalar. Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği maddenin küçük oyunaşlarından sonra, yeniden kanuniştirmesini istemek yüzünden göstermezler. Anayasanın 137. maddesinde emredilen teminat esasını sağlayıcı, yerine getirilecek görevde uygun bir tasarı ortaya koyarlar.

Na var ki, alâkalı bir kasaba avukatı, hem de partiler arasında transfer olağanlığı dönüs, gözünü ictidara hırsı büyümüş bir adamı adalet bakanı yapan bir ictidar, elbette ki böyle bir tasarıdan yana olacak ve bu tasarıın kanunlaşması için gaba harcayacaktır.

Bütün namusu savcılarmız, hukukçularımız bu «köleleştirme tasarı» üzerine eğilmeliyidir, direnmeliyidir.

Alpay KABACALI

maha edilmekte, büyük toplu hıkkılar halinde sabah namazları kılınarak devrimci güçlere karşı gerici bir potansiyel yaratılmaktadır. Geçen haftanın en büyük irticat gösterisi, Van'da Said Nursi için okutulan büyük mevlid olmuştur.

Ayrıca, AP, gerkteğinde devrimci güçlere karşı kullanılmak üzere bütün yurta parçası esnafardan komiteler kurmak için de harekete geçmiştir. Bir ay içinde 57 İl ve 567 ilçede kurulması öngörülen AP esnaf komitelerinin ilerde 5, ilçelerde üç üyesi olacaktır. Geçen hafta içinde Ankara İl ile dokuz ilçesinde kurulan AP esnaf komiteleri görevlilerine yetki beigeleri verilmiştir. Esnaf Komiteleri Genel Başkanı'na da AP Bursa Milletvekili Kamal Onadım getirilmiştir.

Iktidar resmi ve gayriresmi şekilde kaba kuvvet hazırlığına devam ederken, son İstanbul ve Ankara olaylarında işlenen cinayetlerin ve dökülen kanlarla resahî hâlî soruşturmayı. Ankara'da 80'dürilen Atabay Savas'ın katilleri hâlî tesbit edilmemiştir. İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Yurduna yapılan baskın sırasında toplum polisleri tarafından 80'dürilen Vedat Demircioğlu'nun 616'lı hakkında soruşturma yapmak yerine dergimize tekip göndererek olayları örtbas etmeye çalışan iktidarin emrindeki İstanbul Savas Nedin Demirel, bir yandan da masum gençler polislere yakalattırmaya ve haklarında dava üstüne dava açturmağa devam etmektedir.

Toplum polisinin Teknik Üniversitesi'ne baskın yaptığı gece don gömlek yataklarından kaldırılıp coplanan ve ondan sonra da polise dayak attıkları (!) gerekçeste tutuklanarak adliyeye sevk edilen gençlerden 7'si hâlî cezaevinde adiletin tecelli etmesini beklemektedirler. Bunlar arasında FKF İstanbul Sekreteri Veysi Sarisozen de bulunmaktadır.

Geçen hafta da, Taksim'de Amerika'yi protesto mitingi sırasında mal polis müdürü Naci Tolon'u dövdüğü iddiasıyla Tıp Fakültesi Öğrencisi Nusret Özdemir polis tarafından sokak ortasında yakalanmış ve mahkeme sevk edilerek tutuklanmıştır.

Savcının ve polisin ortaklaşa uyguladıkları taktik gudur: Ceza Kanunu'nun 171. Madde sine göre, polise mukavemet iddiasıyla hakkında soruşturma açılan bir kimse aylar geçse de suçüstü işlemeye tabi tutul-

makta ve istenildiği zaman gece yarısı mahkemeye sevk edilerek tutuklama kararı alınmaktadır. Emniyet Müdürlüğü ve Savcılık, gençleri kuyasaya döven ve kanılarım döken toplum polisini dayak yemiş gibi göstererek herhangi bir öğrenci liderini işine geldiği zaman düzmece dosyalarla hapse attırmaktadır. Böylece, gençlik kitlesi içinde bir panik yaratmak ve gençlik liderlerinin yeni hareketler organize etmeleri önlenmek istenmektedir.

Süleyman'ın seçim oyunu

Demirel bir yandan bu kirli oyuları oynarken, bir yandan da Seçim Kanunu'nu değiştirmek üzere yoğun bir çaba göstermiştir. Çalışmayı düşündükleri minareye kılıf hazırlama çabası içindeki AP yöneticileri, Seçim Kanunu'nda lehlerine yapacakları değişikliklere muhalifeti de ortak etmek amacıyla Adalet Bakanlığı aracılığıyla bütün partilere başvurmuş ve Seçim Kanunu'nda yapılacak değişiklik konusunda düşüncelerini almıştır. Bütün partiler, Dincer'in isteklerini bildirmiştir. Bu arada, TIP de, seçime katılan partilerin propaganda güvenliğini sağlayacak tedbirler alınmasının, tıpkı saldırıların önlenmesini, ulusal artıkhı nisbi temsil sisteminin geri getirilmesini, o mümkün olmazsa egenis seçim çevresinde usulünün konulmasını, partilere hazineden mali yardımında eşitlik gözetilmesini, yurt dışındaki işçilerle ve 18 yaşını doldurmuş her gence seçme hakkının tanınmasını istemistiştir.

Ancak, AP, bu isteklerin hiçbirini dikkate alacak değildir. Dincer'in Demirel'in direktifleri ile hazırladığı tasanda Yüksek Seçim Kurulu'nun mazbataları iptal yetkisi kaldırılmıştır, bunun yerine seçimlerin yenilenmesi teklifi getirilmektedir. Oysa, 1961 anayasası, hukuka aykırılık mahkeme kararıyla sabit olmuş bir söylem yada işleme yasama yolu üzerinden hukuki sihhat bahsetmeyi yasaklamıştır. Üstelik, Türk hukukunda muhakem kaziyenin kanunu bozulması mümkün değildir.

CHP'de yine doğum sancısı

AP bu tertipler içinde sonbahara hazırlanırken, CHP'de yeni bir bölünmeyle sonuçlanacak kaynaklar başlamıştır. Bir kısım ortanın solcuları, üniversite ve 6. Filo olaylarında itisafiyatının TIP'e kaptırıldığıleri sırkeren, Göbekçiler sosyalan hareketleri desteklediği gerekçesiyle Ecevit ve çevresindekileri suçlamaktadırlar.

Damat Metin Toker'in hiç beklenmedik anda Milliyet Gazetesi'nde yazdığı yazı (basın sayfamızdadır), artık mızrağın quvala sigmadığını ortaya koymustur. Toker, Ecevit ve arkadaşlarını, tıpkı Demirel'in ağzını kullanarak «sosyalizme zemin hazırlamak»la suçlamıştır. Bu, artık, İnönü'nün de Ecevit'ten himayesini esirgediğini göstermektedir.

Fikret Ekinci'nin Ulus Ga-

Bırakın çürüsünler

Yasar Kemal

simdi yeşil sarığın arkasında müstemlekeel Amerika var, kim olursa olsun Mustafa Kemal yeşil sarığın gene denize döker. Kim örgütse örgütlesin, yeşil sarığın Türkiye de sansı olmadı. Türk milleti ölmeyi değil, millet olarak kalmayı tercih etti.

Türkiye'yi kimse Suudi Arabistan yapamaz.

Orduya karşı iki yüz bin kışlık milis gücü, on bin, yirmi bin kışlık Toplum Polisi gücü, Komünizmle Mücadele Cemiyeti, halk: içinde beg vakıt ayaklanması çağrın camilerdeki vaazlar... Camilerimiz artık ibadet edilen mahaller değil, birer siyaset kürsüsüdür, beg vakıt Müslümanları ayaklanması çağrın siyaset kürsüsü. Bütün binalar bir karşı ihtilali çağırır... Olağan olan, budur.

Süleyman Demirel'de iki yüz bin kışlık bir halk ordusu kurma gücü yoktur. Kursa bile onun iki yüz bin kışlık milisi Türk ordusunun karşısına kırıdayamaz. On bin, yüz bin kışlık Toplum Polisi de çakamaz Türk milletinin karşısına. Komünizmle Mücadele Cemiyetinden Türk halkı nefret ediyor. Camilerdeki siyaset nutuklarına yalnız tarikatı dedikleri bir avuç yeşil sarkıt kaplıyor. Gerek Müslümanlar var Türkleye ve bu Müslümanlar her zaman vatan aleyhine kıskırtmalardan, sömürgeci ugaklılarından uzak kalmışlar, yeşil sarığa ve sömürgeçlige her zaman karşı çıkmışlardır. Gazetelerde gelince, her gün, her gün istedikleri kadar halkı kiyama çağrısını, avuçlarını yalarlar.

Yüzyeden, iktidarın bütün bu ayaklanma hareketleri, kıskırtmaları bir karşı hareketi gerektirirse de, gördük ki komprador burjuvasının bir halk ayaklanmasıyla iktidara gecme ihtiyali hiç yoktur. Onun için bir karşı hareketin de gerekligi yoktur.

Menderesquirrela doğru gidiyordu. Biraz daha iktidarda kalsayı lüle cürür, liler tutar yeri kalmazdı. Yazık ki, Türk ordusu bu korkun adının günahlarının bir kısmını yükledi. Hic olmazsa halk gözünde.

Türkiye'de Süleyman Bey iktidarının Amerikan uyduşunu olduğunu bilmeyen kaldı. Süleyman Beyin önce Morrisson firmasının mihməssili olduğunu bilmeyen yok. Türkiyenin bağımsızlığını, iktidar eliyle yitirdiğini artık Türkiye öğreniyor. Sömürgeci Amerikanın Türkiye'yi nüfus işgal ettiğini artık her Türk öğrenmeye başladı. Kompradorluk politikasını artık her Türk bilir. Her komprador bir sömürgecidir, beşinci koldur, bunu halk ağır ağır öğreniyor. Kompradorluk politikasının bir Troya Atı olduğunu çok kişi öğrendi.

Kompradorluk, iyidilik, yalan dolan yapma, güclü yaratma politikası iflasa mahkumdur, hem de tez günde. Bakın ekonomik kriz Türkiyenin kapısını çalmaya başladı, hem de bütün serthliğiyle. Türkiye gibi bir memlekette iyidilik, kompradorluk politikasının sonu yoktur. Türkiye bir daha ölüm kalmış savagındadır. Ya yaşamak, ya ölüm. Yüz yıldır billyoruz ki Türk milletinin bilyük bir yaşama gücü vardır. Bu sefer de, ama son olaraktan, Türk milleti gene yenecektir.

Amanın, halk karşısında çürülmekte olan iktidarin, günahlarını gene Türk milleti, Türk işçileri güpleri yüklenmesin.. Bırakın çürüsünler.. Halk karşısında bir lüle cürüyüneye kadar. Görecek sizin, göreceniz çürümeleri o kadar uzun sürmeyecek. Onları çürümeleri tabiatın kanunudur. Bırakın çürüsünler..

zeteş'teki McCarthy'el yazılarıyla kendisini belli eden ve Toker'in yazışıyla adamakılı açığa çıkan bu mücadelenin Göbekçiler'in hedefi genel seçimlerden önce iç iktidarı ele getirmektedir.

Ecevit ve arkadaşları, Göbekçilerle karşı gelecek kurultayda büyük bir savag vermeye hazırlanmaktadır. Piana göre

kurultayda mutlak egemenlik sağlanacak ve ikinci adım genel seçimlerde atılarak Göbekçiler CHP'den temizlenecektir.

Göbekçiler ise, Ecevit ve arkadaşlarının uyguladıkları smerkezden teşkilatastrategisine, etekşillatın merkezesile karşı koymaktadırlar. Ortanın solunun zayıf olduğu İl ve İlçe lere yöneliklerin istifa etmek

zorunda kalması, Göbekçiler'in düşük oranda da olsa başarı sağladıklarını göstermektedir. Göbekçilerin son zaferi, Sakarya'da ortanın solundaki yedi ilenin İlçe yönetim kurulundan istifa etmeleri olmustur.

Sonbahardaki kurultayda dananın kuyruğu kopacak ve belki de CHP yeni bir parti daha doğuracaktır...

Yaşar Kemal kitabı imzalayacak

Arkadaşınız Yaşar Kemal, ANT YAYINLARI tarafından yayınlanan ORTADIREK adlı kitabının 100 adedini, geliri tamamen Fikir Kulüpleri Federasyonu İstanbul Sekreterliğine bırakınamak üzere, 14-15-16 Ağustos günü saat 15-18 arasında yaynevinin «Çağaloğlu, Başmusaşırı sekak, 16/29, daki İdarehanesinde imzalayacaktır.

Fikret Ekinci'nin Ulus Ga-

Bayar, Demirel'e karşı gazete çıkarıyor...

Demirel'i bugünden uykularından eden en büyük kâbuslarından biri, **BAYAR**'dır... Eğer Demirel, Kasım'daki AP Büyük Kongresine kadar Bayar işin halledemeyecek olursa, korktuğu başına gelecektir. Kendine göre, ufukta belirmiş her tehlîkeye karşı bir çözüm bulacağına inanmış Demirel, Bayar ve etrafı hakkında hazırlanan raporları yetersiz bulmakta, çok daha genig ayrıntılı ve gelecek ile ilgili dokümanlar toplanmasını istemektedir.

Demirel korkmaka yerden göze kadar haklıdır. Çünkü, mücadeleyi yer altına indirerek istikbaldeki partinin temeli olacak «Bizim Evin» şubelerini açmaya devam eden Bayar, çıkışacığı yeni gazetenin hazırlıkları ile de uğraşmaktadır. Son Havadis Gazetesi'nden Mümtaş Faik Fenik, Adviye Fenik, Samed Ağaoğlu ve Can Kaya İsen'i koparak çıkaracağı gazetenin nüvesini kuran Bayar, danışman olarak Mehmet Fazıl Gürtunca'yı seçmiştir. Eski DP'li kalemeşorlarının imzaları ile donatılacak gazetenin ilk bombası, «Bayar'ın Yassıada Hatıratus» olacak ve hergün kollektif ve coğulukla Bayar'ın direktifi ile bir bağmakale yayanacaktır.

Şimdilik basım işini üzerine Mükterrem Sarol'un aldığı gazete'nin finansmanı için de gerekli para bulunmuştur. İktidarı destekler gibi göründerek, aslında AP yönetiminde eski DP'lilerin rol oynamasını savunacak olan Bayar'ın gazetesini iğin henis ad bulunmamıştır. Ortaya atılan «Yeni Devir», üzerinde en çok durulan olmuş, fakat danışmanlardan daha başka adlar getirmeleri istenilmiştir. Gazetenin yapacağı tıraja kamuoyunu nabız yoklamış eski DP'lilerin güçlü heşaplandıktan sonra, Demirel ve çevresindekileri devirmenin yolları aranacak, aksi halde AP'nin bölünmesini sağlamaya gidecek ve yeni bir parti doğacaktır.

Ve AP'nin içi

Bayar'ın yeni bir gazete çıkarmak için harekete geçmesi, gazetesini eski DP'lilerin sözçüsü yapmak için büyük çaba harcayan Turhan Dilligil'i güç duruma düşürmüştür. Fakat herseye rağmen Dilligil AP içindeki çıkışmeyi körüklemekten yarar görmüş ve geçen hafta içinde de yaylm ateşe devam etmiştir. AP Genel Yönetim Kurulu üyesi Ayhan Yalçın'ı eski Demokrat Partililerin si-

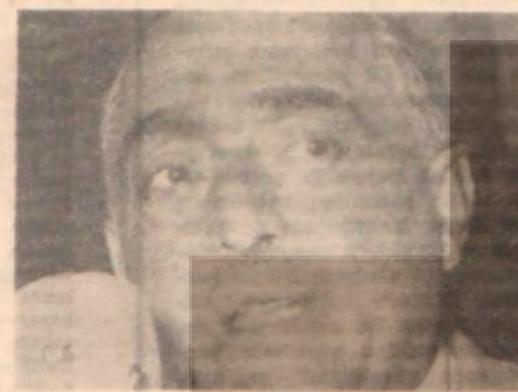
yasi haklarının geri verilmesi hakkındaki kanun tasarısına karşı çıkmakla suçlayan Dilligil, Yalçın'ın AP Genel Merkezince soruya çekilmesini istemisti. Bu arada, Ayhan Yalçın'ın çıkarıp sahipliğini başkasına bıraklığı bir dergide ise, AP içinde Demirel'e karşı grubun liderliğini yapan Mehmet Turgut'a karşı saldırıyla geçilmiştir. AP Genel Merkezinde, 25 Ağustos'ta Genel Yönetim Kurulu toplantısından önce Genel Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Tekinel ile Mehmet Turgut arasındaki tartışmaya konuya giren Yalçın'ın dergisi, «Tekinel'in elini masaya vurarak Turgut'a bağırıyorum» açıklayıp, AP Gençlik Kolları Başkanı Erkut Şenbaş'ın Ankara dışına Turgut tarafından atandığını belirtiyordu. Ve Yalçın'ın dergisi söyle diyordu:

«Mehmet Turgut'un Erkut Şenbaş'ın Ankara'dan uzaklaştırmak istemesi, sadece ve sadece parti içi mücadelede bir zamanlar Demirel'i genel başkan seçtirmek isteyenler arasında yer almışken, şimdi ümmetçiler safında yer almış olmasından, AP Gençlik Kolları Genel Merkez'in kendisi gibi ümmetçilerin elinde olmaması Mehmet Turgut'u oldukça sinirlendirdi. İşte bu yıldan Erkut Şenbaş'a karşı cephe almıştı. Fakat cephe aldığı sadece Şenbaş değildi. Aynı zamanda Gençlik Kolları İdarelerinin başını hibbirini gözünün görmesine tahammül edemiyordu.

Yalçın'ın dergisi doğrular yazıyordu. Çünkü, «Turgut, Bilgiç, Bozbeylis Üçlüsü» gerçekten Demirel'i devirmek için yoğun bir çalışmanın içindeydi. Turgut, AP Gençlik Kollarından bir grubu kabul ettiğinde, Ayhan Yalçın'ın yakın ilişkileri olan haftalık dergide yazılanla-

misti. Bilgiç ise bir Genel Yönetim Kurulu toplantısında, «AP'li gençler, mukaddesatçı ve milliyetçi olmak zorundadırlar» demiş ve «Turgut, Bilgiç, Bozbeylis Üçlüsü, AP Gençlik Kolları» na Demirel'in takımı el koynuca tasfiye edilen gençleri Türk Kültür Derneği çatısı altında toplamıştı. Ümmetçilerin finanse edip destekledikleri Türk Kültür Derneği çatısı altında toplamış AP'li gençler, büyük

Son
Havadis'ten
Bayar'ın
çıkaracağı
gazeteye
transfer
olan
Samed
Ağaoğlu

CELAL BAYAR
— Yassıada'yı yazacak —

MÜMTAZ FAİK FENİK
— Bayar'ın mutemed yazarı —

ye çahşmakla suçlamıştır. Demirel, haril haril not alırken yapılan konuşmalarda Genel Başkan Yardımcısı Sadık Perincek'e de çatılarak, «Oğlu, solcuların lideri ve sokak nümayişi düzenliyor, babası burada oğluna karşı alınacak tedbirler konusunda fikir serdediyo» denilmiştir.

Yayınlanan bildiride, çatışma ve tartışmalara her zaman olduğu gibi gene degenilmemiş ve seçim kanunuun değiştirilecegi açıklanarak söyle denilmiştir:

«Bugün Türkiye'de rejim ve hürriyet buhran mevcut değildir.»

Bir yandan İzmir'de «Bizim Ev» şubesinin açılmasını önlemek için tedbirler arastırın ve kuruluşu geciktirmeyi başaran Demirel, bir yandan da sabahlara kadar AP Temsilciler Meclisinde yapacağı konuşma metnini hazırlanmıştır.

«Kritik anlarda İnönü'ye çatır ve dikkatler böylece başka yöne çekiliyor» formülüne başvurarak, CHP'ye ve İnönü'ye çatın ve böylece ilk kez İnönü ile karşılıklı dialoga giren Demirel, üstü kapalı olarak karşı gruba ve DP'lere de su çağrıda bulunmuştur:

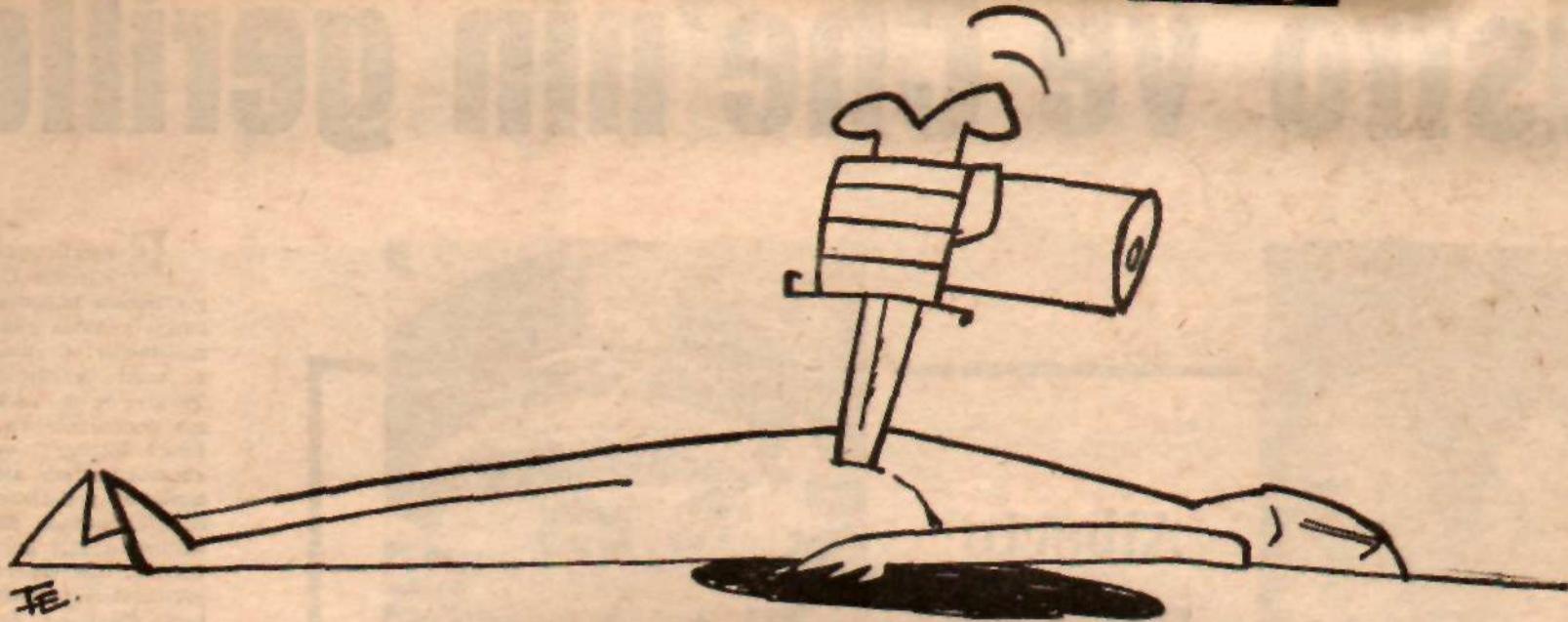
«Bu yasama dönemi mühim bir dönem. Çok müsür bir dönem olacaktır. Bütün bunalımları sunu demek istiyorum ki, AP başarı yolu üzerindeydi. Bu yolu kişisel hizip meseleleri ve ihtilâfları ile engellemek kimseňin hakkı değildir. Her parti arkadaşı bu idrakın içinde bulunmaya mecburdur. Bu tesanıd, birlik, beraberlik ve parti suurudur. Karşımızda kimselerden insaf bekleyemeyiz. Ama bizim yanımızda olanlar... insaf beklemek hakkımızdır.»

BiBERiYE

— Duydu mu Adana'da olanları?.. Yaralılarından bir kişi daha ölmüş. Etti mi sana üç!.. Ne üçü!.. Unuttum bakkalın karısının karnındaki çocugu. Pes, vallah, cenneteki köşk uğruna dört can yitmiş!.. Öbür yaralılarından ölen olmazsa tabii. Sen misin şimizme karşı gelen!.. deyip basmış mürdiller bakkal Mehmet Gümüş'ün evini.. Säkirpaga mahallesi ana-baba gününe dönmüş.. Bıçaklar, tabancalar.. İlkin mürdilerin arágında bulunan Ege Çakır adlı (erkek) hanım asılmış başına, sofa başında Fadime Gülmüş'ü hacamatlamış.. Hanım üzerinde erkekler de cüga gelmişler, ifâh hakyırılarını bastıran tabanca sesleri arasında cenneti boylayan boylayana!.. Hani Başbakanımızın dediği kadar var : İnde fe-lan değil, kabadayı milletiz bizi.. Üstüne üstüne, maneviyat çok zengin bir milletiz bizi.. Sihir sözünden gitkani, hic-dinlemez, temizleriz biz.. Koskoca Biberi tarikatı bu!.. Yayılmış ki ne yayılmış, taa Suriye'den Elazığ'a dek dayanmış ün.. Ne demekmiş lan, kahpenin döli, şimiz Atıye Emrecan'a meydân okumak, ne demekmiş!.. Uluların ulusundan hediye esirgiyorsun sen ha!.. Ulan it, Säkirpaga mahallesindeki gecekonduğun esâmisi mi okunur.. Atıye şimiz bizim koskoca cenneti parsellemış.. Parsel-

lemekle de kalmamış, hemi de üstüne Babil kökleri oturtmuş!.. Bozuna mı, lan, milyon kişi, perperian, aq-taksir irgathık ediyor, kóielik ediyor kapısında!.. Siz ona para yetgitreeeksınız, hedîye yetistireceksiniz ki, o da size bu dünyadaki konağıyla, üstündeki ipek urbasiyla, götündeki otomofiliyle cennette nasıl yagiyacağınızı gösterebilisin size... Gerekirse, bu ugurdı onunuzu, bininizi kurgunlatır; gerekirse, bu ugurdı dâmdan da attırır ölümüüzü!.. Murâdi başka onun; onun bütün gayreti, bir ayak önce bu fâni dünyadan ayak götürüp gol cennetin irmâğında ayaklarını tezinden yıkıysınız diye.. Nafile yere mi size yoksa onca acı biberi aç karnına yedirip duruyor!.. Dil orucu tutturuyorsa, yanış-yûnus bir söz söyleyip cehennemlik olmamış diye!.. El orucu tutturuyorsa, olmadık bir yere, mesela dünya nimâyetlerine dokunmuyasınız diye!.. Öyle mubarek bir can ki bizim Atıye piri-miz!.. Ben de ona yanıyorum ya : Topu topu bir kere kismet oldu huzuruna ictmam!.. 65 seçiminden önceydi.. Öyle bir konuşuyordu ki, billemezsin, bal akyordu, alımlah, mubarek ağızından!.. Nasıl bir hanım mu?.. Şahsınızı soruyorsun yani?.. Bilmek ki, nasıl deyivereyim sana... Sahavetli.. azametli... aynen hökumat gibi bir kadın!..

Can YÜCEL

Kasım'da gençliği bekleyen görev

Osman S. AROLAT

Türkiye'nin tam bağımsız, kendi kendini yöneten, yeraltı ve yerüstü servetlerine el uzattırmayan, fışlarından ve tesislerden arınmış bir ulus olması yolunda Türkiye'li gençlik yillardır mücadele etmektedir. Fakat şurası bilinen bir gerçekki ki, bu mücadele billyük kentlerde okumakta olan üniversite gençlerinin dışına pek taşmamaktadır. Bu nedenden bugüne kadar yapılan gençlik hareketleri bu kentlerde ve üst yapıda önemli dalgaların meydana getirmiştir. Hattâ daha da öte giderek, ülke yönetimindeki kişileri aşağı etmede en önemli etkenlerden biri olmuştu ama, gençliği önderlik eden grup olarak yeterli nicelik ve niteliğe ulaşamamıştır.

Gelişimi içerisinde üniversite gençliğinin durumunu incelersek şu gerçeklerle karşılaşırız: Üniversite gençliği 1871 yılından bu yana ülkenin şartlarını değiştirmeye çalışan tedirgin bir grup tut. Ve 1900'lere bile yerini ve görevini bilmeyen örgütlenmeye girmiştir. Bu yerini bilmezlik 1945 dönemine kadar sürdürmüştür, iktidar gençliği çeşitli olaylar sırasında kullanmış ve yekvücut olarak göstermiştir.

1945 yılında iktidarın düşündüğünden farklı düşünelerin de varolabileceği gerçekini gören üniversiteler, üç ana grupta örgütlenmişlerdir: İktidarın uydusu olan örgütler, ana muhalefet olarak gelişen ve amacı yöneticileri değiştirmek olan muhalefetin paralelindekiler, çok az sayıda olmalarına rağmen emekçileri yandaş alan örgütler. 1950 sonrası bunlardan ilk ikisi yer değiştirerek görevlerini sürdürmüştür, üçüncü ise iktidar tarafından susturulmak istenmiştir. Sosyalist gençlerin örgütleri kapılmış, sosyalist öğretmenlere karşı 1947'lerde başlatılan baskı artılmıştır.

1957 sonrasında huzursuzluk öğrenciler arasında artmışsa da, amaçlı ve örgütlü bir çalışma başaramamıştır. 1960 hareketi içerisinde kendiliğinden bir potansiyel kullanılarak örgütüsüz bir kitle hareketi başarılmıştır. 1965 sonrasında bir dönem bu «örgütsüz çalışma» amaç edinilmiştir.

Bugün işçi ve köylü gençliğin örgütlenmesi ve de eyleme girmesi yolunda adım atmamadığı gibi, üniversite içerisinde de etkin üyeler dışındaki öğrencilerin aydın insan olma görevini yüklenmesi sağlanamamıştır. Üniversite içeri-

sinde sömürülmemizin geniş halk kitlelerine anlatılması yolunda savaş veren etkin azınlığın başarıları inkâr edilmez bir güçtedir. Ama, kendiliğinden, kesin amaçsız, örgütsüz bir yapı içerisinde sürüp gelmektedir. Bu nedenden bugün yapılması gereken en önemli görevlerden biri, üniversitedeki amaçlı filizlenmeleri güçlendirmek, güçlitmektir.

Üniversite gençleri etkin azınlıklarını çoğaltma yolundakiavaşlarını ancak amaçlı örgütlenmelerle geliştirebilirler. Çünkü, karşılarda bağımlı iktidarların bağımlı gençlik örgütleri vardır.

Üniversitenin etkin azınlığı, Amerikanın 6. Filosuna karşı dururken, eğitimde eşitsizlik karşısında yasal direnme hakkını kullanarak üniversiteleri işgal ederken, yarını kurmak için ne yapmak istediginin bilincinde olmalıdır. Kendisinin emekçi sınıfına yandaş aydın olarak görev yaptığı bilmelidir. Ancak bu bilinc etrafında toplanan genç üniversiteler, doğru ve düzenli bir yarına yöneltilirler. Son günlerde bu amaçlı bireşimlerin başladığını gören iktidar telaş içerisinde bu örgütlerle saldırmakta polisi, savcılıarı saldırısına ortak etme yolunda çaba harcamaktadır.

Üniversite gençleri, yarın için ne yapacaklarını bilen örgütlenmelerini kökleştirdiklerinde emekçi halk yiğinları kendilerini daha iyi anlayacaktır. Ayrıca meseleler üniversitede de yarın para kazanmaktan başka düşüncesi olmayan arkadaşlarına daha kolay anlatılacaktır. Büyük kentlerde yerleşme amaçları, Avrupa'ya, Amerika'ya kaçip gitme istekleri, yerini Anadolu'da çalışmaya bırakacaktır.

Bu örgütlenmeyi başarma yolunda olan genç üniversiteler büyük engellerle karşı karşıyadırlar. Ülkemizi sömürmeye olan Amerika, işbirliğiçi iktidar, çıraklılarıyla bu zincirin halkaları olan gruplar, ellerindeki büyük güçleri kullanarak bu örgütlenmeye engel olma yolunda çaba sarfedeceklerdir. Ve de etmektedirler. Ayrıca ülkemizin ekonomik ve sosyolojik araştırmaları yapılmamıştır. Bunun yapılması ve gerçeklerin su yüzüne çıkması da sözünü ettigimiz çevreler tarafından doğal olarak istenmemektedir. Bunun için genç üniversiteler örgütlenirken kendilerinden yana olan bilim adamlarıyla birlikte çalışmalıdır, Türkî-

ye koşullarının ortaya çıkması yolunda yapılacak araştırmalarda gençler, bilim adamlarına yardımcı olacaklardır.

Ü

niversite çevresinde başlamış olan ve hızlanması gereken bu örgütlenme çok kısa bir dönemde içerisinde başarıya ulaşacaktır. Bunun ilk etabında üniversitenin kendi yapısı bilinmelidir. Bu da üniversitedeki bazı ilerici öğrenci kuruluşları tarafından yapılmaya başlanmıştır. Üniversite içerisindeki yapı tam olarak ortaya çıktıktan sonra örgütlenme esas hizini kazanarak gerçekleşecek ve bilim adamlarıyla kurulan bağlar sağlamlaştırılacaktır. Etkin azınlık üniversite içerisinde büyük çoğunluk olmayı başaracaktır. Bu temelleri attırmış dönem, yarın denecek kadar yakındır.

Türkiye, üniversitenin açıldığı kasım ayında, yarın ne yapmak istediğini ve emekçiye yandaş olma görevini bilen üniversite gençlerinin bulunduğu bir ülke olacaktır. Bu gençler hızla çökmece olan buhar içerisindeki batı emperyalizminin ülkemize yansıyan belirtilerini emekçi halk yiğinlarına anlatma savaşlarının hazırlığı içerisinde dirler. Bunu başardıkları oranda kuru işlerini tamamlamış, ne yapmak istediğini bilen etkin bir grup olarak halkla birlik olmanın gücüne ulaşacaklardır.

Bunun çalışması üniversitede başında durumdadır. Devrimci gençlik örgütleri, emekçiye yandaş gençlik örgütünün güçlenmesi ve saldırılara karşı direnmesi yolunda bir birleşmeyi gerçekleştirmiştir. Son olaylarda belirtisi görülen bu ırslım artık temellenmiştir. Yeni ve düzenli bir örgütlenme, kökleşme yolundadır.

B

öylece genç üniversiteler üst yapıdaki etkin azınlık olmaktan çırpıp emekçilere aydınlatır, bilerek yandaş olan bir güç haline geleceklerdir. Bunu başardıkları ve emekçi halk yiğinlarını uyandırdıkları oranda görevlerini yine getireceklerdir. Yarının tam bağımsız, fışlarından arınmış kendi kendini yöneten, yeraltı ve yerüstü zenginliklerine el uzattırmayan Türkiye'sinin kurulması yolunda en etkin gruplardan biri olan gençliğin büyük görevleri vardır.

Castro ve Che'nin gerilla h

FIDEL CASTRO

Alberto Bayo ve Castro

Mekin GÖNENC

1955 yılının serin bir sonbahar gecesinde, Meksika'nın Guadalajara şehrindeki küçük bir mobilya fabrikasının alt kattaki odalarından birinde, biri «genç», diğeri «yaşlı» iki Latin Amerikah karşı karşıya geldiler.

Yaşlısının deyimiyle «iriliyim» olan genç, Küba'lı bir toprak ağısının oğlu idi. Cizvit papazlarının yönettiği okullarda, halka karşı ve gerici bir eğitim düzeni içerisinde yetişmesine rağmen, Küba halkının Latin Amerika'nın en alçak diktatörlerinden biri tarafından ezilmesine karşı çıkan ve bu uğurda silah bir çatışmayı bile göze almış yürekli bir hukukçu idi.

Gencinin deyimiyle «ak saç genç» olan yaşlı ise, İspanya ile savaşı sırasında faşist Franco'nun kuvvetlerine kök söktürmüştü, daha sonra da askeri bilgi ve üstün gerillacılık yetenekleriyle Latin Amerika'daki bütün diktatörlerin yürügine korku salmış, adeta ölümü hücre sayan bir savaş «uzmanı» idi.

Söze Fidel Castro, yanı genç ola- mı başladı. İki saatte yakın devamlı şekilde konuştu. Konu Küba üzerinde id. Batista'nın aşağılık yönetimini ile onun arkasındaki emperyalist güçlerin yenilmesini gerektirini, yüz-yillardan beri çile çeken ve bir par- ya gibi kullanan Küba'lı içiçin- san, gibi yaşama zamanının geldiğini, hayatlarını vermek bahasına olsa da, halkın bu görevi ye- rine getirmekten çekinmeyecekleri- ni ve bu bakımından kendisinin yar- dimına ihtiyaçları olduğunu Alberto Bayo'ya, yanı yaşlı olana açıkladı.

Fidel'in israrı

Gerilla savaşları konusunda yer- yüzünün en yetenekli ve bilgili uz- manlarından biri olan General Al- berto Bayo, Fidel'in konuşmaların- dan oldukça duygulanmıştı. Fidel'e karşı büyük bir güven duymuştu. Fakat, yine de, böyle bir görevin kolay kolay yerine getirilemeyeceğine inanıyordu. Ellini Fidel'in omuzu- na koyarak:

«Ben yillardan beri Franco, Tru- jillo, Somoza, Perez, Jimenez, Pe- ron, Batista, Stroesler, Rojas Pin-

ALBERTO BAYO

nillas ve diğer diktatörleri gerilla savası ile yıkmayı düşleyen genç idealistlerden buna benzer konuşmalar duydum... Fakat, bütün bu konuşmalar, aynen bir sigara dumana gibi havada kaybolup gitti... dedi.

Fidel Castro, Bayo'nun bu sözlerinden umutsuzluğa kapılmıştı. Güçlü bir konuşma yeteneği vardı. Gün doğana dek israrla konuştu. Sonunda da, kendisi gibi Küba topraklarında doğmuş olan General'i ikna etmeye başladı.

Alberto Bayo Fidel'e dönerken, «Pek çok delikanlı, yapacağım dediği- ni. Yalnız önce kendine gerekli adam, para ve malzemeyi bulman gerekiyor. Bunları elde ettikten son- ra gene bana gel. O zaman bildigim her şeyi sana ve adamlarına sunu- na dek öğretmekten çekinmeyece- güm» dedi.

Bir kaç ay sonra, Fidel yeter derecede para, malzeme ve kendisi gibi birbirinden yiğit seksen Küba'lı ile birlikte Guadalajara'ya döndü. Bayo, Fidel'insızın karşısında gör- ünce, adeta dona kaldı. Çünkü bu kadar kısa bir süre içinde Fidel'in bütün bunları elde edebileceğine aklı yatomamıştı:

«Böyle bir hayalin gerçekleştire- cegini kim düşünebilirdi ki? Bu iriliyim delikanının malzeme, para ve seksen savasa ile geri doneceğe- ni kim tahmin edebilirdi ki? Fakat, olmayacak saman şey olmuştu. O sözünü tutmustu. Şimdi de sözünü tutma fırsat bende idi...»

Alberto Bayo, derhal sahibi bulunduğu küçük mobilya fabrikasını satışı gibi, 1949 ve 1955 yılları arası İngilizce ve Fransızca öğretmenliği yaptığı «Latin American University». Latin Amerika Üniversitesi'nden ve mekanik öğretmenliği yaptığı «Escuela de Mecánicos de Aviación - Havacılık Teknisyen Okulu»ndaki görevlerinden istifa etti.

Bayo, Fidel ve adamlarıyla birlikte başkent Mexico City'ye gelen- re, ıllerine fazla şüphe çekmek için onları çeşitli semtlerdeki konutlara 10'ar kişilik gruplar halinde dağıttı. Bayo, her gün belirli saatlerde bu konutlara giderek, gü- ya oradakilere İngilizce öğretiyor-

muş sıslı verip, ashında yillardır üzerine çalıştığı ve bir kitap halinde topladığı gerilla savası ve tak- tikleri üzerine, Küba'yı Batista'dan kurtarmaya andırmış 87 öğrencisine dersler veriyordu.

Alberto Bayo daha sonra Mexico City'den 30 kilometre uzakta «Santa Rosa» isimli terkedilmiş bir çiftlik buldu. Tam altı ay süre ile Bayo ve 87 öğrencisi burada günde en azından 12 saat olmak üzere bir savaşı eğitimi geçirdiler.

Kesin zafer

Nihayet beklenen gün gelmişti. 25 Aralik 1956 günü gece saat 1'de Bayo'nun 87 öğrencisi «Granma» Yati ile Veraçuz'dan denize açıldı. Bayo, bu kahraman kişilerin Batista'nın Ordusu'nu yenip kesin ZAFER'i sağlayacağından son derece emindi.

«Onlara yalnız yürekli kişiler değil, aynı zamanda devasa kahramanlar olsa da hazırlandıklarını anlatıtmıştım. Onlara kazanma şansının binde bir olduğunu, belki de yüzde 90'ın savaşta şebekeğini yada düşman eline geçebileceğini, fakat geride kalan yüzde 10'un mutlak surette ZAFER'e ulaşacağını kendilerine söylemiştim» diyordu Bayo...

Daha işin başlangıcında Bayo'nun 70 öğrencisi Batista askerlerinin tuzağına düşerek saf dışı bırakılmıştı. Fakat geri kalan 17'si, bayrağı elden bırakmadıp kendilerine yeni savaşçılar boğarak halka ele verip Batista denen namusunu ve onun gerisindeki emperyalist şebekeyi Küba'dan bir daha dönmek üzere kovacaklardı.

Fidel Castro ve arkadaşlarının başlarında General Alberto Bayo'nun önemli bir payı vardır. Kendisi Latin Amerika'daki bütün diktatörlerin yükselmeye adamış olan bu yürekli askerin tek arzusu, ölmeden İspanya'nın Franco yönetiminden kurtulabilmesini görmekti. Bu isteğinin gerçekleşmesi, yalnız Bayo'yu değil, yeryüzündeki bütün ıllerin güçleri de sonsuz bir mutluluğa boğacaktır.

Ernesto Che Guevara'nın «Gerilla Günülgü»nın yılınanması bütün dünyada «gerilla-lığı» yeniden günün konusu haline getirmiştir. Gerilla-lığı ne olduğu ve nasıl yürütüldüğü konusunda Türkiye'de liselerin milli savunma derslerinde ve askeri okullarda temel bilgiler verilmekte, ayrıca «komando» adı altında özel gerilla birlikleri yetiştirilmektedir. Gerilla-lığı konusunda dünyada en yetkili kişilerden biri de, Fidel Castro ve Ernesto Che Guevara gibi tamamı gerillacıları yetiştiren General Alberto Bayo'dur. Soru cevap şeklinde hazırlanan bu yazı serisinde, General Alberto Bayo'nun kaleminden gerillacılık hakkında temel bilgiler verilmektedir.

● Bir gerilla savaşının başarıya ulaşabilmesi için gereklili olan ilk ve en önemli şart nedir?

— Gerilla kuvvetlerinin, dış kuvvetlerin saldırısı ve istilasına karşı yada iç- içen ve aşağılık bir diktatörlük yönetimi yormak fiziki gırışıkları savaşta ezilen halkın yoğunlarının saflında bulunmaları gereklidir. Eğer ortada bu şart yoksa, gerilla kuvvetler daima yenilgiye uğrayacaktır. Geniş halkın yoğunluğunun desteginden yoksun bir başkaldırı yada halkın benimsediği bir rejime karşı gırışlı hareket daima başarısızlığa uğrayır.

● Bir gerilla grubu kimlerden kurulmalıdır?

— Yalnızca, fedakâr bir ruha, kişisel cesarete ve sınırsız bir vatan sevgisine sahip olduğunu kanıtlamış idealist gençlerden kurulmalıdır.

● Gerilla grubuna katılmak isteyen kişi, yukarıda sayılan törel ilke- ler dışında daha ne gibi özellikler aranmalıdır?

— Bu kişi, adı ve soyadı; doğum yeri ve tarihi; medeni hali; karısı, çocukları ve ebeveyninin adları; son 18 yıl içinde gittiği yerler; kendisine kefil olabilecek gerillaci arkadaşlarının adları; herhangi bir mahkûmiyeti olup olmadığı v.b. hususları açıklayan bir soru listesi doldurmahıdır. Bu listeye ayrıca, kendisinin siyasi uğraslarının özetini, herhangi bir siyasi parti yada dernekle ilişkisi olup olmadığı konuları da eklenmeliktir. Liste dikkatli bir şekilde incelenip değerlendirilecek, eğer bu kişi makbul bulunursa gerilla grubuna kabul edilecektir.

● Soru listesi incelendiğinde, bu kişinin bir ispyon yada ilerde gerilla grubuna İhanet etmek üzere aralarına katılmak isteyen bir kişi olduğu anlaşılsa ne yapılmalıdır?

— Böyle bir kimse ihtilal ve vatana İhanet gerekçesiyle, harp divanı tarafından yargılanır.

● Ahnan bütün tedbirlere rağmen böyle iç- içen bir ispyon, gerilla saflarına katılmış olursa kendisine ne yapılmalıdır?

— Böyle bir kimsenin kimliği ortaya çıktıktan sonra, Harp Divanı tarafından yargılanır ve acımasızın ölüm mahkûm edilir. Gerillacılıkta düşünceler ve anlayışına göre yanlış olan bir kişi uğrunda kendileriyle savaşan siy-

hocası yazıyor

BAYO'NUN KİTABINA CHE'İN YAZDIĞI ÖNSÖZ...

General Bayo beni kendisinin «en iyi öğrencisi» olarak adlandırmıştı. Yaşlanmayı asla kabul etmeyen bir gladiatörün bu savaş anılarına bugün için önsözü yazmak ne büyük şeref. Hayattaki tek korkusu, Franco rejimi yıklıp anavatam İspanya gerçek özgürlüğe kavuşmadan önce ölümün kara gölgesinin üzerini kaplaması olan bu modern Don Kişot, bir zamanlar benim iki öğretmenimden birisi olmuştu. Diğer de, çeşitli ülkelerde dövüşerek elde ettiğim tecrübelerimdi benim.

Bu kitabı devrimci olmayan çevrelerde ne şekilde karşılanacağım bilmiyorum. Fakat benim için, aradan uzun bir süre geçtikten sonra, o heyecanlı ve ateşli günlerin huzur ve sükünlüğe yeniden yaşanması, anılarımın tazelenmesi gibi bir şey...

si bir düşman gereğinde affedilebilir, fakat bir «İspyon» asla! Bu karakterde bir kişi, karşı tarafın bir kahramanı, bir şehidi bile olsa affa asla düşünülemez.

● Ideal bir gerilla grubu kaç kişiden kurulmalıdır?

— Ideal bir gerilla birliği 10-20 kişiden kurulmalıdır. Birlikteki savaşçı sayısı ne kadar az olursa, hareket yeteneği de o kadar fazladır.

● Bir gerilla birliğinin en yüksek hareket hızı ne olmalıdır ve gerilla grubu bir çikartmayı nasıl yapmalıdır?

— Gerilla grubunun en yüksek hareket hızı, birlikteki en yavaş savaşının maksimum hızı kadar olmalıdır. Basanlı bir çikartma yapabilmek için, her seyirin önceden planlamap, prova edilmeli gerekir. Savaşçılar disiplinli sessiz ve sıratlı bir şekilde karaya çökmeden ve her biri üzerine düşen görevi tam olarak bilmelidir. Daha önceden görevlendirilmiş gruplar, çikarma alanının her iki kanadındaki yüksek arazi noktalarına mevzilenmeli, yine çikarma sahasının ön tarafındaki yüksek arazi noktalara gözetleme postaları gönderilmelidir. Ayni anda da birliğin geri kalan savaşçıları çikarma araçlarının malzemelerini boşaltmalıdır. Büttün bu işlemler, safik aralarında işaret yapılması dahi yasaklanmış bir sağır ve dilsizler grubu tarafından uygulanamayacağına, tam bir sessizlik, disiplin ve son sıratla yerine getirilmelidir.

● Gruptaki yavaş hareket eden savaşçılar nasıl kullanılmalıdır?

— Aynı hız ve tempoda olan savaşçıları içine alan ayrı bir birlik kurulmalıdır.

● 10-20 kişilik bir gerilla grubunun komutanı kim olmalıdır?

— Komutan, önderlik yetenekleri, kişiliği, zekası, dikkati ve savaglığı arzusu

gözönüne alınarak birlikteki savaşçılar tarafından seçilir.

● Birlikteki savaşçıların, gereğinde komutanın yerini alacak kişinin kim olacağını bilmeleri gereklidir mi?

— Evet, savaşçılar bu kişiyi bilmeli ve kendisine saygı duymalıdır. Birliği yöneten kişi üzerinde hiçbir münakaşa olmamalı ve komutan «yüzbaşı» kim olursa olsun herkes tarafından saygı görmelidir.

● Her bölümün ayrı ayrı görevleri nelerdir?

— **HABER ALMA:** Bu bölüm, gerilla grubunun görevlendirilmiş olduğu arazi parçası üzerinde oturan gerek tarafsız, gerekse düşman kişiler hakkında mümkün olduğu kadar bilgi toplar. Su kaynaklarının, ormanların, nehirlerin, selerin, karayollarının, köprülerin, su oluklarının ve bölgelerdeki keşfeme yolların yerlerini tek tek tespit eder. Gruptaki savaşçıların davranışları üzerine suç ve kayıt tutar. İspyoncular için bir kara liste hazırladığı gibi, gerilla harekatına katılmayı arzulayan sempatisanları da bir listesini tutar. Aynı zamanda bölgelerde bellibahçe hedelleri haritaya işler. Bu bölüm düşmandan gizli haber toplama (casusluğ) olduğu gibi düşmanın gizli ajanlarını ortaya çıkarıp hizmetleri de yürütür. Gruptaki bütün savaşçılar hakkında büyük yada küçük ölçüde çatışmalar esnasında oynadıkları rolleri belirten birer hizmet sivil tutar.

Komut ve mesajları şifreleyen ve şifrelerini çözen bir şifreleme merkezi kurar. **Harp Divanı'nın Baktığı** davalara ilgili dosya ve kayıtları muhafaza eder.

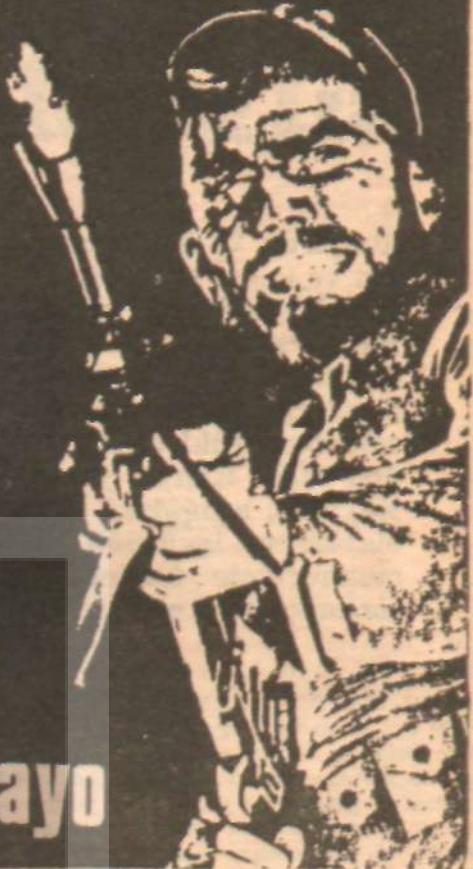
Haber Alma Bölümü, grup kumandanının yardımcısı tarafından yönetilir. Bu kişinin son derece zeki, tecrübeli ve güven verici olması gereklidir.

HAREKAT BÖLÜMÜ: Askeri harekatlarla gerilla birliğinin yerine getirmek zorunda olduğu diğer faaliyetleri düzenler ve kararlaştırır. Askeri hare-

GERİLLACILIK

150
soru
150
cevap

alberto bayo

tagıcı sıvilleri yönetir ve aynı zamanda gizli cephane depolarının yapılmasına ve bakımından sorumludur.

KARARGAH BÖLÜMÜ: En büyük sorumluluğu üzerinde taşıır. Geri birliklerinin hiçbir zaman yiyeceksiz kalmamasını sağlar ve eldeki yiyeceklerin en uygun şekilde erlere dağıtımını düzenler. Ayrıca, birliklerin ihtiyacı olan malzeme isteklerinden ve bu malzemelerin satın alınmasından da sorumludur.

Sağlık BÖLÜMÜ: Her ne kadar bir doktor yada bir erkek hastabakıcı tarafından yönetilmesi arzu edilirse de, birlikte böyle bir kimseyin bulunması fazla önem taşımaz. Bu bölüm birliklerin ihtiyacı olan tıbbi malzemelerin sağlanmasından sorumludur. Aynı zamanda bölgelerde doktor, hastabakıcı ve diğer tıbbi personelin isim ve adreslerini elde tutar. Şayet bu kişiler kenar istekleriyle gerilla hizmet etmek istemelerse zor kullanmak suretiyle kendilerinden yararlanma yoluna gitmelidir.

PROPAGANDA BÖLÜMÜ: Bu bölüm gerek ulusal gerekse uluslararası basında gerilla birliklerinin savaglığı bulup bunların katılıma işlemelerini tamamlamakla görevlidir. Bu bölüm, göndürülerin listesini yapar ve göndürülmesi üç ayri kategoride toplanır. İlk kategoride çatışmalarda verilecek kayıpların yerini alacak olan en yetenekli göndürüler yer alır. İkinci kategoride, «maccheteros - bombarderos», yanı, «patates-bomba fırlatıcıları» yer almaktadır. Üçüncü kategori ise, istihkâm ve benzeli görevlerde kullanılanlar olsunlar kapsar.

EGITIM BÖLÜMÜ: Bu bölümün başında bulunan subay, gerillacılara acemi talimi yapuran ve çeşitli silahların kullanımını öğretken kurs ve okulların yönetiminden sorumludur. Aynı zamanda, okuryazar olmayanlara okuyup yazma öğreten kurslar açar. Ayrıca gerilla birliğinin bütün diğer kültürel sorunları ile de uğraşır.

CEPHANE (MÜHİMMAT) BÖLÜMÜ: Bu bölüm cephanenin temininden ve dağıtımından sorumludur. Cephane

Gelecek hafta

Sabotajlar

İşte Konya olaylarının asıl suçuları

Konya'da 23 Temmuz günü emperyalist ve faşist usaklarının kişkirttiği bir gerici ayaklanması olmuş, ancak başta Başbakan Demirel ve İçişleri Bakanı Sükan olmak üzere bütün sorumlular olayları örtbas etmek ve bütün suyu soleculara yüklemek yolumu tutmuşlardır. TOS Konya Şubesi Başkanı Ali Kaymak, aşağıdaki yazısında, Konya olaylarının içyüzünü açıklamakta, İthal cumhuriyete kasteden bu hareketin sorumlularını ortaya koymaktadır.

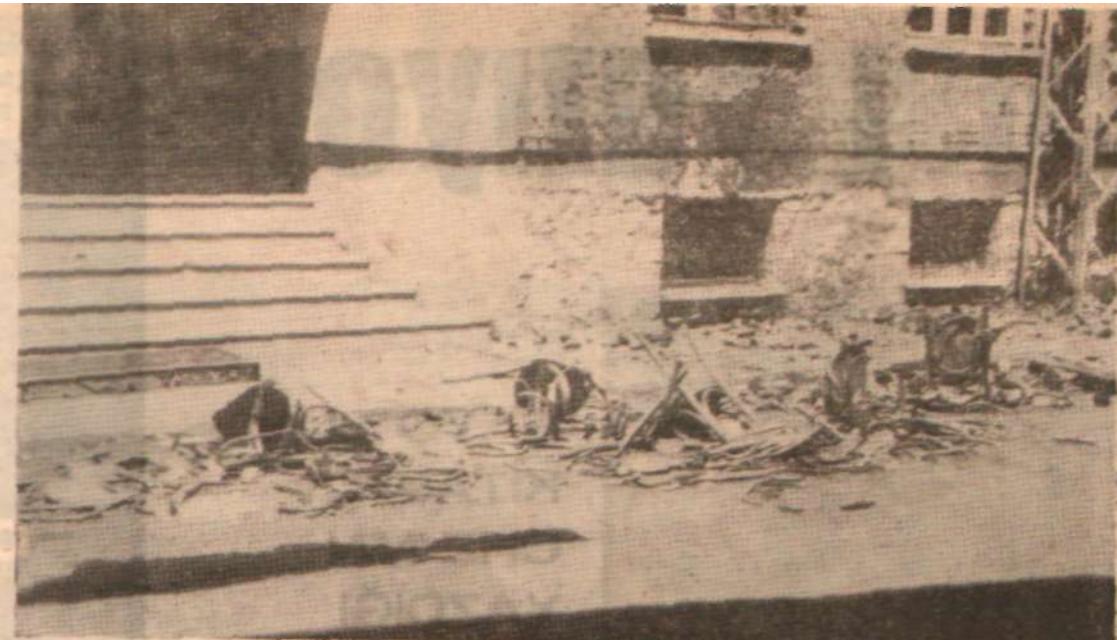
«23/7/1968 Salı günü, saat 19.00 dan sonra uğradığımız 14.000 saldırmayı, eksik ve yanlış da olsa basından, T.R.T.'den öğrendim. O yandan, bu yana, biz sastuk. Bunu özellikle yaptık. Hakedik ki, sorumlular, sorumluşalar, ligililer, ligisizler söyleyeceklerini söyleşinler. Nitekim söylediler de... Öte yandan, dürit ve namuslu adliyecilerimiz de delilleri toplayıp yargıçlara versin, istedik. Bu da bugün oldu. Artık biz de bu konuda hissizlik, sana iki satır laf etmek istiyoruz. Her halde konuşmanız siz de sabırsızlıkla bekliyorsunuzdur. Ayrıca, bizim tek sigınamız, dayanışınız ve güvencemiz sensin. Senin sağ-duyuna olan inancınız tamdır. Zaten bunun için sana seslenmek gereğini duyuyoruz.

Hemen başta şunu söyleye-

lim ki, olayın olduğu günden bu yana sahip bulunduğuımız kamyı değiştiren bir delil elde edilmemiği gibi, tam tersine, bütün deliller kanımızı daha bir güçlendirdip pekiştirmiştir.

ÇAĞ DISI OLAYIN YARATICILARI KİMLERDİR?

Hic şüphe yok, bu çağ dışı olayın yaratıcıları toplumsal ve tarihsel oluş ve gelişimin doğuma ve gerisine düşmüş olan bütünü toplumsal sınıf ve zümrelerdir. Nedir bu çağının gerisinde düşerek devrimci fonksiyonunu yitiren sınıf ve zümreler? Biliyorsun. Büt de söyleyelim. Bir kere şunu kesinlikle bileyim ki, gelişmesi geri bırakılmış ülkemizin, Türkitemizin, bütün gelişimi geri bırakılmış ülke gibi temel gelışkisi, baş be-

Bütün eşyası tahrip edilmiş yağmalanan TOS Konya Şubesi ve Öğretmenler Derneği'nin önü.

lazı, Birinci Kurtuluş Savaşında Atatürk'ün önderliğinde KUVVAT-ı MILLİYEYE ile kapıda ettiğimiz ve İkinci Dünya Savaşının hemen ertesinde Truman Anlaşması ile kendisine yeniden bir pencere aralayan kapitalizmin emperyalizmidir. Emperyalizm girdiği her ülkeye olduğu gibi, ülkemizde de kendisi ile işbirliği yapacak sınıf ve zümreleri de hemen bulmuştur ve yaratmıştır. Bu sınıflar da, iş birlikçi burjuvazisi, yanı komprodor burjuvazisi, feudal toprak ağaları ve feodal kahnilardan oluşan ve Türk halkın emeği üzerine çıkar ittifakı kurulan bilecümle sömürgeciler olduğu gerçeğini gizleyemez. Nitelikim, dürlüst ve namuslu Türk adliyecilerinin kostümlerini da bu yöndendir. Bizim, onların üzerimize saldırdıkları ile bir alıp vereceğimiz yoktur. Onlar da er-geç doğruları ve gerçekliği öğrenenlerden, bizim gibi kendi emeklerinden, bilimden ve gerçeklerden yana ve sömürgeci ittifakının kargasında saf tutacaklardır. Zaten sömürgeci ittifakının korkusu da budur. 23 Temmuz olayı, sömürgeci oyununun bozulacağı korkusunun eseridir.

NE YAPTIKAR, NE OLDU NEDEN OLDU?

Büyük Türk halkı! Türkiye Öğretmenler Sendikası Konya

subesi ve Konya Öğretmenler Derneği 23 Temmuz olayında, ilk ve baş hedef olarak seçilmiş. Türkiye'de sultasını kurmuş bulunan emperyalizm, işbirliği sermaye ve feodal unsurlar ittifakının kişkirtiliğinde, esnaf dernekleri ile onlara kalfaları, çırak ve yanakları, sakallı surcular açık-gizli Kur'an Kursu öğrencileri ve beraberindeki capulcular sürüsü «İslam Birliği» isteriz, komünistler ölümlü» bağıtları ile ve bir saat süre ile taş yağmuruna

tutmuşlar ve otuz beş arkadaşımız, sonlarının ne olacağını bilmeden beklemiştir. Bunu da yetinmeyen saldırganlar, Atamızın İki büstünü param parça etmeler, bütün malzemeleri tahrip ederek yağlamışlar, bir kitaplığımız da altı-dört ederek imha etmişler, tablolarımızı da indirip unutaf etmişlerdir. Değerli öğretmen arkadaşımız Mükterrem Mermi de ağır surette yaralanmıştır. Daha sonra da sokak sokak devrimci öğretmen avına gülümüş, yeşil bayrak ölemeçileri öğretmen evlerinden geri püskürtülmüşlerdir.

Bu arada TIP II binası, üç kitapevi, bir matbaa ve gazete, üç işkili lokanta ve otel tahrip edilmiş yağmalanmıştır.

Ayrıca ve özellikle Hükümet binası da taş yağmuruna tutulmuş. Ordu sorumlularının tekzip etmelerine rağmen, Ordu Evinin de taşındığı ve kırılan camlarının bir saat içerisinde taktırıldığı da hâlâ devam eden söylemler arasındadır.

BIZE YAPILAN SALDIRININ NEDENİ

Büyük Türk halkı! Şimdi de sana bunu açıklayacağız. Biz çocuklara bilimi öğretiriz, isteriz ki halkımız bilimin verilerinden nasiplensin ve onu tadımasın. Kapitalist hırçıyan ülkelerinin sömürgecisinden yurdumuzu kurtaran Atatürk gibi, en iyi, en doğru yol gösterici

KUMARHANE - SENDİKA

Toplu sözleşme yapılan işyerlerinde işçi aldatlarının işveren muhasebesince kesilmesi, gözü açık işçilerin yeni yeni sendika kurmalarına geniş ölçüde yol açtı. Eski sendikalardan pek çok kişi da yeni olanaklardan bol bol yararlanarak servet edinmeye koyuldular. Bu işçilerin sürdürmek için de işverenlerle işçi haklarını elde etmek için müzakere ve pazarlık yerine, işçiler gosistemlik menfaatler sağlıyor, kendi öz işçilerin sürdürülür işlere asır derecede gömüldüler.

Biz, öteden beri bu tür sendikacılıkta karşı çıktı, mücadele verdik. İstedik ki büyük işçi örgütleri de bu yolda çalısanlar, işçi sendikalardan geçim ocağı yapanları silip süpürsünler. Ne yazık ki, kendilerine umut bağladığımız örgütler üç beş yıldan beri aynı yola kaydalar: Mücadele, işçi haklarını öne sürüp kendi işçilerini parselleme alınmasına döktürlü. Dok işçileri arasında bağlayan yeni bir mücadele ve parçalanma bunun tipik bir örneğini teşkil ediyor.

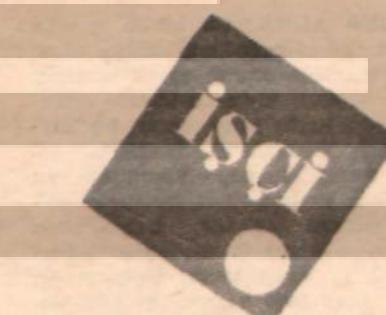
Bir tarafta makbuz vermeden aldat toplayanlar, bir tarafta toplu iş sözleşmesiyle kanunda yazılı hakları ortadan kaldırırlar ve ayda 5440 lira ücret alan sendikacılar ekibi. 30 kişilik bir işçi grubunu, yeni sendikaya yazılmasınlar diye Canh Bank lokantasında 2500 lira

harçayarak ikna etmeye çalışırlar, işverenle bir olup yeni sendikaya girenlerde göz dağı verme ve öte yandan aynı anlayışta oldukları, ancak seçimlerdeki işçilerin mücadeliye atıldıkları anlaşılan bir ekibin ağır hücumları... Yeni bir diyor ki :

İşverenin tahakkümünden kurtulmak için kurulan işçi teşekkülüleri, geyesinden uzaklaşır ve soyusuzlaşır, işverenin tahakkümüne rahmet okutacak tahakküm müsseseleri haline gelir. İşte işte işin en tehlikeli durum bu wekâfa başlar.

Doğru. Ancak, bu tür sendikalari ele geçirerek olağan kalınadığı için işçiler, o sendikalardan devrimci nitelikteki sendikalar içinde örgütlenmekten başka çıkar yol kalmamıştır. «Namuslu Milliyetçilik klasvesine bürünerek, devrimcileri ekşimizde diye suçlayanlara eldirmadan işçiler politik bilinc vermeye çalışmak, sendika kurmaktan da önemlidir bir aşamadır. Bu nedenle dok işçilerinde bağlayan umut bir kapana sıkıştırmamak işin işçilerin gözlerini dört açarak oynamak istenen oyunu iyi görmeleri gereklidir.

Alkali Klor, Mannesmann boru, Kula mensueat, Çan seramik, Maden ocakları, Paşaşehir cam, Kazlıçeşme deri, Singer, Sağlık, Atas grevlerini ye-

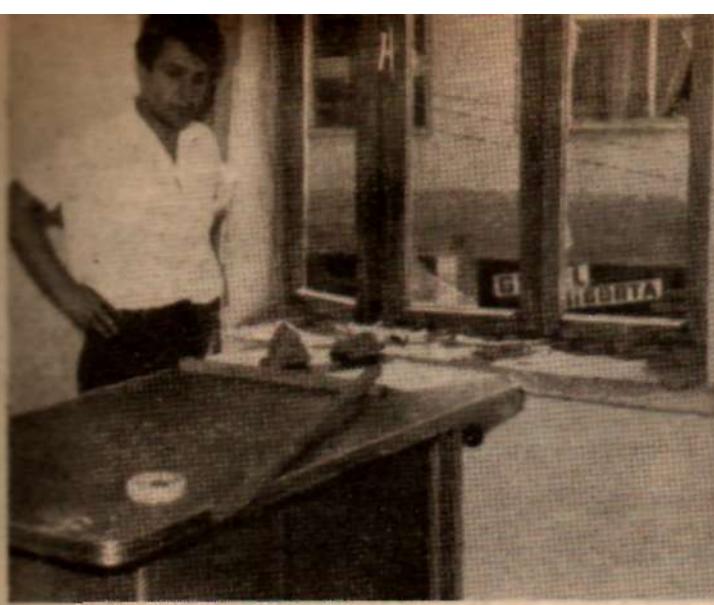

nligiye uğratınan işbirlikçi niteliklerini unutmadan ve politik, sosyal anlayışa rest çekmeden yeni sendika kurmak işleri daha da cıgrıdan işçilerin kulak asmak gereklidir.

Sendikalar kumar gecelerinin ekstra kaynağı yapanlar ebenim 65 bin liram var» diyen kumarhane işleticisinin emlîyetçi sendikacılığından ders almışlardır.

Devrimciler, işçiler bu keşke sendikalarının elinden kurtarmak için tutularını, sürate dinamik bir zemine kaydırırlar. Ortam, işçileri soyup soğana çeviren kumarbaz sendikacılar yararına olsa bile, pahalı ejderine toplu sözleşme ile aldatırları zamların fazlasını kaptıran işçileri uyarmak, gittikçe kolaylaşmaktadır. Yeter ki, büyük amaç, küçük hesapların kalabaklı altında kaybolmasın.

Kemal SÜLKÜR

TOS Konya Şubesi Başkanı ve felsefe öğretmeni Ali Kaymak'ın masasına bırakılan taşlar ve sopalar...

İste beige... 23 Temmuz günü TOS Konya Şubesi'nin ve Öğretmenler Derneği'nin iki Atatürk büstü de tuzla buz edilmiştir...

olarak bilimin ve onun uygulanmasından doğan teknolojinin verilerini kabul ederiz. Ve bütün bunları halkımızın mutluluğu ve onun insanca yaşamamı için yaparız. Bu ne demektir? Bu demektir ki, her türlü duş ve iç sömürüye, Hayır! İnsanın insana külüğuna, Hayır! Bu daha açık bir deyişle, yukarıda belirttilen sömürülü ittifakına yaşı emperyalizme, onun İşbirliği komprodor burjuvazisi, satılık bürokratlar ve bütün feodal kahniların egemenliğine, Hayır!

Bizim Milli eğitimimizin amacı, yer-altı ve yer-üstü servetlerimizin korunması, emege en üstün değerin verilmesini öngörür. 1961 Anayasamız da milliyetçiliği bu anlamda temel ahr. İste sözünü ettigimiz, kökü dışarda oian çıkar ittifakı, yani emperyalizm-komprador - ağa - satılmış bürokrat dörtlüsü bunu istemedenlerinden ötürüdür ki, öteden beri yedegine dini de takarak, tipki Milli Kurtuluş Savaşımızda olduğu gibi millî uyankı güçleri imha planı hazırlamaktan id. Nitekim, 1968 Mart ayının son gününde, Diyarbakır'da süper müşrit Necip Fazıl Kürek:

«Yakında Konya'da bir kıyam olacak» dierek bütün millî uyankı güçleri imha, planını açıklamıştır. Millî uyankı güçleri için önce hazırlanan bu plan, bir geri dönüşü ve teokratik devlet özlemi amaçlamaktadır. Bu planın önce hazırlandığı 23 Temmuz olayı-

nın görünlüşteki nedenlerinde de kendisini aşık olarak ortaya çıkarmıştır. Şöyle ki : Devrimci Konya Yüksek Öğrenim gençliği «Amerika emperyalizmini lanetleme ve kinama» mitingi düzenlemiştir. Amerika emperyalizminin lanetleme ve kinamasını istemeyen sömürüçüler ittifaki mitingi engellemek fizere Vilayete hem sözü ve hem de yazılı olarak bas vurduları gibi durumu İc İşleri Bakanı Sükan'a bildirerek Ankara ile bağ kurmuşlardır.

Bu arada mitingi düzenleyen Devrimci Konya Yüksek Öğrenim Gençliği çıkıştı muhtemel bir çatışmayı önlemek ve faşizme çağrı gönderme durumunda kalmamak amacıyla giderken mittingden vaz geçmeler ve bu yönde düzenleyip imzaladıkları dilekçeyi de vilayette vermişlerdir. Mittingten vazgeçildiği, Konya Vali Muavini ve Konya Emniyet müdürü tarafından Hükümet binası sarayı sömürüçüler ittifakı ve ouların kışkırtıkları esmaflar, ouların çırak ve yamakları ile sakallı nureciular ve çapuculara bildirilmiştir. Böylece niyetleri aşağı çikanlar; bir an şasalamışlar ve sonra planlarını uygulamaktan vaz geçmeyerek arabalara yükledikleri taşları ve önceden özel olarak hazırlayıp dağıtmış yaptıkları sopalarla devrimci yuvaların tahrif ve yağmasına geçmelerdir.

AMAÇLARI NEDİR?

23 Temmuz Konya olaylarının hedefi, Cumhuriyet rejimi, Atatürk İlkeleri ve 1961 Anaya-

MAÇOR'LA KONUSUYORUZ

Maçor bir zengin köpeği... Gegende yaş günü yaptılar ona. «Dogum Günü Partisi» de diyorlar. Partiye sevgili arkadaşları «Ciko ile Fındık, Çeri ile Bob» gelmişler. Büttün mahalle arkadaşlarının hazır bulunduğu bol tirajlı gazete hem haber veriyor, hem de resimlerini bastırıyor. Maçor'u ben önceden tanımadım. Ama ülkemizde Maçorlar bulunduğu bilirdim.

Maçor'a oturup konuşuyorum, dedim. Aradım, kendisini buldum.

«Merhaba, Maçor!..»

«Merhaba efendim...»

«Dogum günün kutlu olsun.. Kaça bastıksı...»

«Teşekkür ederim. Kaça bastığımıza gelince, sorma elalem rezil olduk. Millet aşıktan kırılırken, bizlere böyle şenler düzenlenmem sağrıma gitti doğrusu... Ben hayvanlığmdan utandım, sizler insanlığınızdan utanmıyorumsunuz...»

Baktım, Maçor, hayvan gibi değil, insan gibi konuşuyordu. Ülkemiz bir garip oldu, kimin hayvan insan gibi konuşuyor, kimin insan hayvan gibi... Buna da alışıyoruz.

«Neden Maçor, pekâlâ güzel olmuş doğum günün. Sevdigin arkadaşlar da gelmişler. Mahalledeki köpekler senin sayende taze kemik yemisler. Bunun içinde zengin köpekleri de var, yoksa köpekleri de... Hepsi gecinip gidişler...»

«Öyle deme. Ertesi gün gazetedede resimim gücken sokakta gezenlerin gözlüğine baktım. Kinalı kinalı idi. Hani bizimkinin elinden kurtulsun da yalnız bagma bir kalsam, beni bir kağıt suda boğacak gibi baktılar. Yoksul evlerine ayda bir kilo et gitmezken, taze kemiklerin etini sıyrıp bir yana atarak bize vermelerine tahammül edemiyordular...»

«Olur böyle geyler...»

«Gözlini seveyim deme...»

«Neden?...»

«Biz köpekler insan kınıni, insanlardan daha çabuk anlarız. Daha doğrusu insanlardan daha çabuk kokusunu alırız. Bu sefahatın, bu zevkin, bu keyfin bir gün kokusu çıkaracak. Havadan bu kokuya alıyouz...»

«Ne zaman olur bu?...»

«Biz köpekler hayvanlığıca ve siz insanlardan bir kısmı da köpekleşmeye bırakıktıca olacak bu...»

«Yani...»

«Yanlış, gördünüz ilmanı Amerikan donanması geldi. Kimlerin insanlığını, kimlerin köpekleştiğini gördünüz. Onu da mi biz gösterelim. Amerikan emperyalizmi kol gezerken, değerli misafirlerimize dokunmayın.. diye yazan meslektaşlarını da

okumadınız mı? Bunların köpekleşmesinden, inanın biz köpekler utanıyoruz. Siz meslektaş olarak nasıl dayanıyorsunuz?»

«Canım onların her sömürücüye köpeklik ettiğini biliyoruz...»

«Hayır senin dedığın gibi değil...»

«Naşıl ya?»

«Senin dedığın gibi olsa, bu köpekleri semez. Ben hangi dönem hatırlasam, bu köpeklerin sevgidini biliyorum. Köpeklüğini bilseler, kuyruk saladıklarının farkına varalar, coğunluk bunlardan bir kismını seger mi?»

«Sen neler de biliyorsun Maçor? Bunu sana kim öğretti?»

«Hayat öğretti...»

«Peki ne olacak bunun sonu?»

«Sonu köpeklükten kurtulmak. Köpeğe, köpek; insan, insan değerini vermek. Köpek köpeklüğini, insan insanlığını bilmezse, siz sömürürlü gidersiniz bizi de size acırızsı...»

Bakıydum, Maçor, iyiden iyi kızgındı. Üstüne varmak istemedim. Neme lâzım, birden köpekligi tutar da bir yerime saldırır diye korktum. Kuduz ıgnest, su bu, uğradı dur, artık. Az geri çekildim. Çekindiği anımlı olacak ki :

«Korkma, dedi. Korkma bir şey yapmama...»

«Korktuğum yok...»

«Sen bizden korkacagına, her gün sütunlarında köpekleşenlerden kerk! Hadi bizim kemikçi olduğumuz doğal bir şey.. Bunların kemik yalamaları doğal değil. Bunu eğitiler kemikçi oluyorlar. Çekineceksen bu eğitilmiş kolplerden çekin. Onların isirması kuduz aşısıyla da geçmez. Koca bir toplumu kudurtagırlar. Toplum kuduruncu, kendileri de illâh olmazlar. Kudurmuş toplumun kudurganlığı önünde yoklup giderler...»

«Doğru gibi konuşuyorsun Maçor...»

«Benden bugündük bu kadar...»

«Teşekkür ederim...»

«Ha sunu da söyleyelim... Bu sözlerim beyanat değildir. Beyanat olarak yazarsan.. Sonra aynı sütunda aynı puntoları yalanızım. Billyorsun, biz ov köpeğiyiz. Sokak köpeği değiliz. Bağımbaşızızız. Gazetecilerle ister - geri konuştı diye, kemikimi kırıcıları keserler. Kemiksiz kalmanın ne demek olduğunu sen bilmeyizsin. Ama git, kemik yalanızı meseletaşlarından sor. Nasıl zor olduğunu onlar, sana anlatınlar.»

Yazmayıacağımı söyleyerek ayrıldım. Ama dayanamadım yazdım. Siz isterseniz, bunları Maçor anlatı diyin, isterseniz Maçor'a benzeyen öteki köpekler.

sasının getirdiği ilkeleri ortadan kaldırırmak, bütün devrimci güçleri yok etmek ve demokratik rejime paydos çekerak, sermaye diktasına gerekli ortamı hazırlamak; hatta, bununla da

Ve ıpleri de Amerikan tekelleşinin bekçiliğini yapan CIA'nın ellerindedir.

SONUÇ

Gördüldür ki, emperyalizm-komprador-feodal ağa-satılık bürokrat dörtlüsünün hedefi sadece devrimci Türk öğretmeni degildir. Bütün devrimci ve millî güçler, Atatürk'ün devrim ilkeleri, 1961 Anayasası Cumhuriyet ve demokrasi rejimi ile ilkemizi tam bağımsız yaşatmak hedefleri. Buradı 52'likle sunu da bellirtmek ister ki, tam bağımsızlıkta anladığımız ister Amerika ve ister Rusya olsun bunların ülkemizi bağımlı kıracak her türlü davranışlarını şiddetle karşısında olmaktadır. Öyleye yapılmasının aksı: Emperyalizme karşı olan bütün Anayasaçı, devrimci ve millî güçler, Türk öğretmeninin demokratik yoldan yaptığı bu mücadelene katılmaları. Bütün devrimci ve millî güçler birbirleriyle uğraşmaktan vazgeçerek kökü dışarı-

da, gayri millî sömürüçüler ittifakına karşı güçbirliğine geçmelidirler.

Biz, TOS Konya Şubesi ve Konya Öğretmenler Derneği olarak 1961 Anayasası ve ona dayalı yasalar çerçevesinde demokratik yoldan Türkylimizde tam bağımsız, gerçekten demokratik millî devlet kurulana, insanların insan tarafından sömürülmediği, toplumda büyük Türk halkının emeğinin egemen kıldığı daha üstün bir üretim ve toplum düzeni kuruluncaya kadar, her zamankinden daha güçlü olarak, anti-emperyalist anti-kapitalist ve anti-feodal savaşa devam edeceğimizi büyük Türk halkına bir daha bildiririz.

Yarın devrimcilerin olacaktır. Yaşasın Büyük Türk Halkı. Yaşasın devrimci Türk öğretmeni ve bütün devrimci millî güçler.

Saygılarımızla,

Silahsızlanma ve Türkiye...

HÜSEYİN BAS

II

Yugoslav yazarı Andro Gaber, Sovyet Rusya ile Amerika arasında varılan anlaşmaya hâkimde yazdı: bir yazda bazı temel noktalara değinmekle ve bugün bir kaçı haric, hemen bütün silikelerin imzalamak üzere bulundukları anlaşmanın kapsam ve uzantıları üstünde durmaktadır. Yazara göre nükleer silahların yayılmasını önlemeyi öngören anlaşmada söz konusu edilen yayılma dikey'den çok yayat bir yayılmıştır. Başka bir deyisle nükleer iki büyük güç atom silahlarını artırmakta serbest olacaklar, buna karşılık yayat planda, bu silahların nükleer kılıbın dışında kalan silikeler yayılması önleyeceklidir.

Kaldı ki yayat planda önleme, aslında son derece yüzeye kalan bir engellemeden ibaret tir. Amerika'nın bizzat kendi ittraflarına göre, Batı Avrupa'da ve o bölgedeki çeşitli üslünlere 7000'lik askın nükleer başlık ve bir o kadar taşıyıcı aracı vardır. Uzaklığı bu rakamlara dahil değildir. Öte yanda, yayat yayılma en çok ve bizzat nükleer güçlerin tekelindedir. Yüzlerce savaş gemisi ve nükleer başlıkları füzeler taşıyan atom denizaltıları yedi denizlerde kol gezmektedir. Stratejik Air Command'in sürekli bir biçimde göklerde dolanan ve zaman zaman tehlikeli yüklerini oraya buraya döşüyor, insanlığın başına barışta bile telafisi imkansız belalar açan uçakları da hesaba katılırsa, nükleer güçlerin stoklarını artırarak dikey planda ve bunları yervüztüne yayarak

da yayat planda, dünya şatosundaki tehlikeni yaratılmasında bagisli oynadıklarını teslim etmek gerekdir. Bununla birlikte anlaşmaya ilişkin Sovyet memorandum'u dağlatıcı eğiliminde, anlaşmanın bu kez, sadece nükleer silahların öteki silikelerde yayılmasını değil, — ki sırada bekleyen en az yedi ülke var — ellerindeki stokların eritilmesi ve bu eğilimin giderek silahsızlanmanın diğer bölgelere de uzanmasını öngördüğündü bellirtmektedir.

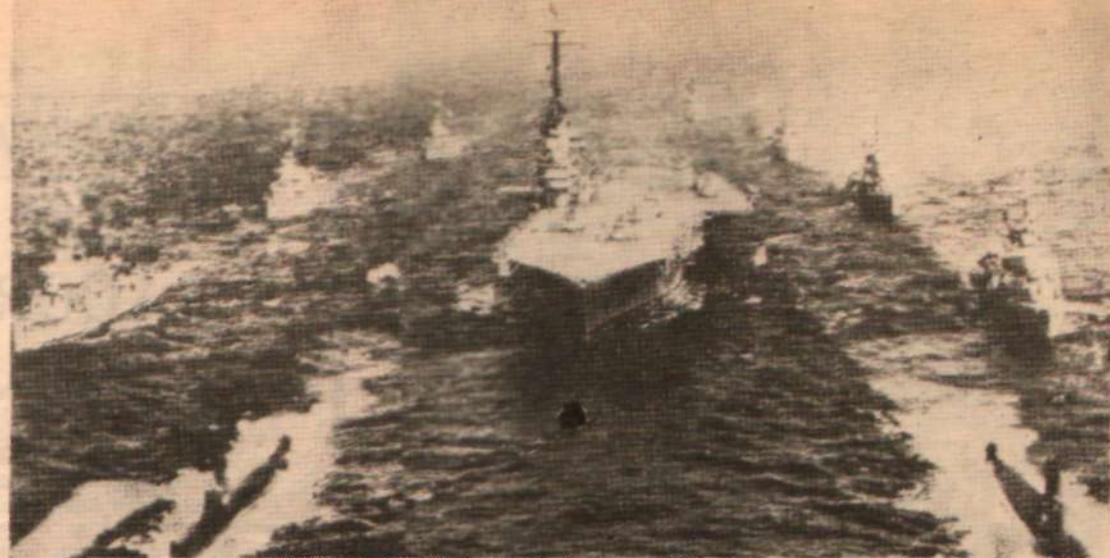
SOVYET MEMORANDUMU

Bütün silikeler tevdî edilen Sovyet Memorandumu, nükleer silahların yayılmalarının önlenmesine ilişkin anlaşmanın Moskova'da imzalanması sırasında Başbakan Kosigin'in açıklamalarından da anlaşıldığı gibi, nükleer silahlanma yarışının durduracak tedbirlerin derhal alınmasını, genel ve tam bir silahsızlanmanın gerçekleştirilmesini hedef olarak almaktadır. Sovyet Memorandumunda su temel hedefler yer almaktadır:

- Nükleer silahların kullanılmasının yasaklanması;
- Nükleer silahların üretiminin durdurulması, stokların indirimi ve yok edilmesi;

- Stratejik nükleer silahların taşıyıcı araçlarının (füzelein) yapımının sınırlanması ve karşılıklı olarak indirilmesi;

- Nükleer silah taşıyan bomba uçaklarının ulusal sınırlar dışındaki uçuşlarının yasaklanması; füze taşıyıcı deniz-

Silahsızlanma için harcanan parasın değeri ekvatoru çevreleyen uzunlukta, 8 metre kalınlığında ve 10 kilometre genişliğinde bir altın kuşağa eşittir...

altıların seyir bölgelerinin sınırlanması;

5. Yeraltı nükleer denemelerin yasaklanması;

6. Kimyasal ve bakteriyolojik silahların kullanılmasının yasaklanması;

7. Yabancı silikelerdeki askeri üslerin ortadan kaldırılması;

8. Bölgesel silahsızlanmanın gerçekleştirilebilmesinde alınacak tedbirler.

TÜRKİYE NERDE

Başka açılan bu perspektifte Türkiye'nin durunu nedir? Mesele genel planda alındığında güçlük arzetmemektedir. Gerçekten de Türkiye'nin gerek Atatürk'ün geleneksel barışçı politikası gerekse de bugün aza gelmiş bir ülke olarak silahlanma yarışının yıkılındı, dolayısı da olsa bütün ağırlığıyla tasarımacta olduğu ve giderek doğrudan doğruya ve en geniş anlamıyla güvenlik endişesiyle topyekün bir nükleer tehlikeni önlenmesine, silahlandırma yarışının engellenmesine elbette ki cami gönülden taraftar olması gereklidir. Hattâ taraftar olmakla yetinmeyeip bu barışçı kabaya katıkida da bulunması doğaldır. Ancak yukarıda belirttiğimiz gibi, mesele pratikte bir dizi güçlü karşılıklı kargiyadır. En önde gelen güçlü, kuskusuz, Türkiye'nin Anglo-Amerikan emperyalizminin çökütarının korunması işi dünyanın çeşitli kilit noktalarında kottedilen ve saldırganlığı defalarca saptanmış NATO türü askeri paktılarda yer almaktadır.

NATO'da kalmayı öğretileyen raporu, bu açıdan bakıldığından, hiç bir yenilik getirmemekte,

NATO içinde reform yapmak elimizde imis vəhniyle meselemin özünlük ortaya koymaktan kaçınmaktadır. C.H.P. nin NATO'da kalmaması öğretileyen görüşünden ayrıntılarını hemiz bilmemekle birlikte, hemen bir iki temel çelişkiye işaret etmek isteriz. Geçen Şubatta Düşüklüleri bütçesinin tenkidi sırasında C.H.P. sözcüsünün NATO ve İkili anlaşmalar konusuna da değindiği ve; «Masum bir Türkiye'nin saldırısı sayılacak hareketlerin sahnesi olmasına, kendi arzusu dışında imkân verecek bütün yollar her halde kapatalmalıdır. Kuzey Atlantik Anlaşmasının 5. maddesi savaş sırasında müttefikler arasında işbirliğini tarafların takdir ölçülerine terk etmektedir. Türkiye'ye nât takdir ve karar imkanlarını filii oldubittilerle elden kaçırtacak müsaade olmussa, geri alımmahdır» dediği hatırlıradır. Böylece ikili anlaşmaların dilseltilmesini, anlaşmanın 5. maddesini eleştirmekle de savaş sırasında müttefikler arasındaki işbirliğinin takdir ve karar imkânlarının Türkiye'nin elinde bulunmadığını ayrıca filii oldubittilerle Türkiye

NATO'a dahil olmamızın iki anlaşımların zararları bizat U-2, Kıbrıs, Johnson'un mektubu gibi olaylarla en somut ve sağlam bir biçimde ortaya çıkmış ve Amerika'ya bağlılığı kendilerine bayrak yapan politikalar bile bugün ikili anlaşmaların hiç degilse kör parmagum göğe türden yanaları bertaraf etmek üzere harekete geçmek zorunlu olduğunu duymuştur. Oysa mesele sürüp giden ve sayısı ve kapsamı bir türde ortaya çıkmayan ikili anlaşmalarıince bir rötuşla şirin göstermek değildir. Mesele hiçbir zaman kontrolümüz altına verilmeyecek, tetiklerini hiçbir zaman elimizde tutamayacağımız askeri üsler ve bu üslerin tehlikeli yüklerini kapı dışarı etmektedir.

Ana muhalefet partisinin

“Efendiler, haberiniz ola,,

Selma ASHWORTH LONDRA'DAN YAZIYOR

Konuya kitabı basan, kitap düşmanları... Öğretmen döven, eğitim düşmanları... Üleri, aydınlatıcı, ışık verici tüm yolların düşmanları... Kara örümcek beyinli, kara inançlı, Türkük düşmanları...

Atatürk'ün traş ettiği kelleler gene saç sakal koyverdi.

Bu korkunç gerçilik dalgasına, sırf kendi çıkışları için set çekmeyen efendiler!

Atatürk devrimlerinden bunca yıl sonra, Türk kadınına çarşafa çekmeye kalkışanlara, onu okutmak istemiyenlere ses karmışın sizlersiniz...

Anadolul evlâtlarının ilk okul yerine, imama gönderilmesine göz yuman sizlersiniz...

Anadolul çocuğuna «ABC» yeter, gerisini bilmesine ne lüzum var diyen sizlersiniz...

Düşünen, yazan, okuyan kafaları «kızıldır», «komünisttiler» damgasını vurup, hapsilerde süründürün sizlersiniz...

Üniversite gençliğine, Türk polisi tara-

findan hayvan gibi dayak attıran gene sizlersiniz...

Ama sizin karılarınız, Paris'ten korse, Londra'dan gleyir. Kızlarınızın minibüslerle Hiltona, diskoteklerde kış atılar... Onları kimse çarşafa sokmaz.

Oğullarınız kolejlerde okur, Amerikada doktora yapar... Onlar kara tırnaklı, kara sakallı hocanın elinde kur'an öğrenmez.

Sizler saltanat sürebilesiniz diye, Anadolul evlâtını bir elde tesbih, bir elde kur'an, sallabas haline mi getirmek istiyorsunuz?

Vatana mı kastettiniz yahu?... Türk ulusunun beynini mi kurutmak istiyorsunuz?

Yok efendiler, yok!

Elbette gün gelecek, sizin yakınıza yapacak, siz sigaya gelecek, sizden vatana hizmetin hesabını soracaklar gitacaktır. Bu ulus her zorlu devriye, en beklenmedik bir anda, yeşelerini sallamış ve arslan gibi kükremiştir. Türk ulusunun kükremesi, ona buna benzemez efendiller, haberiniz olsun!

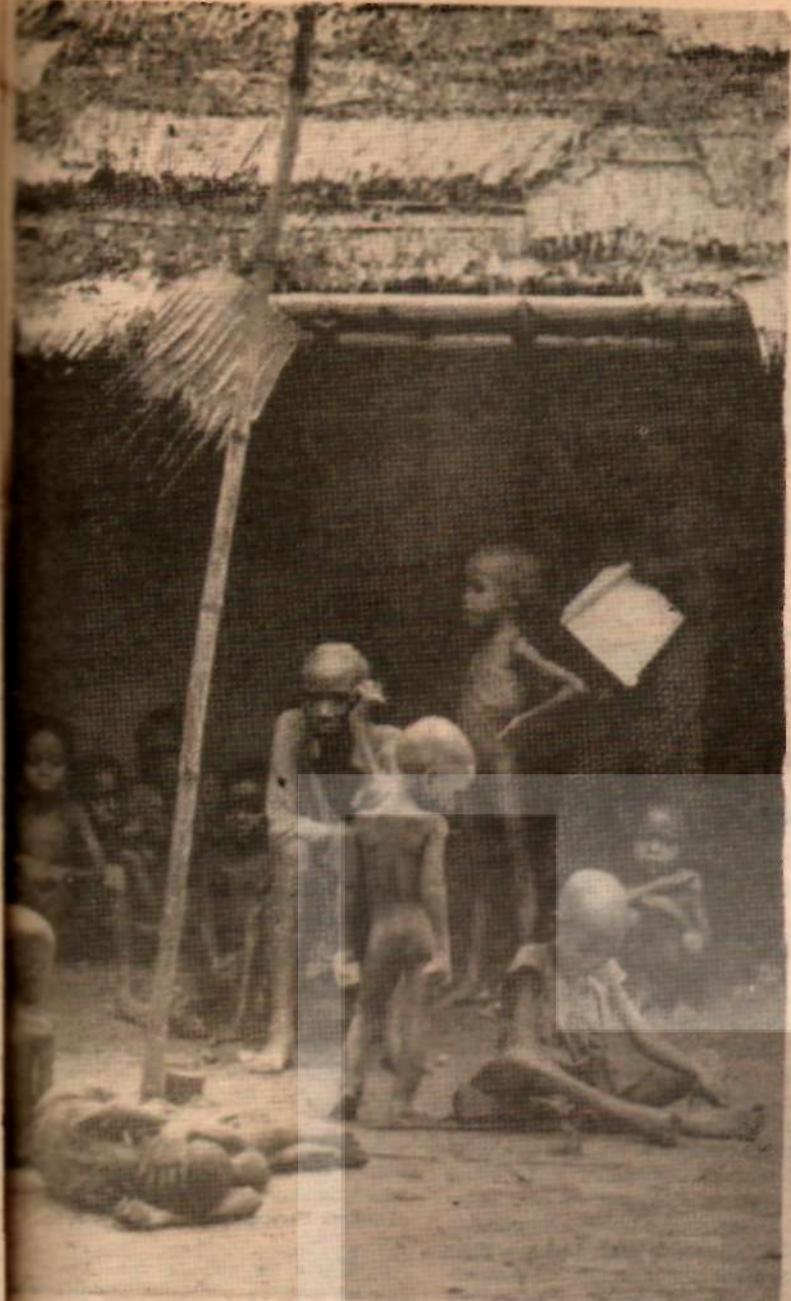
Reklam, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLAM VE TANITMA FAALİYETLERİ
yurt içinde ve dışında

EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKİLDE YÜRÜTMEK İÇİN
Kurumumuz hizmetlerinden faydalannız

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no:1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Silahlanmaya kentilyonlara lira harcanırken, az gelişmiş ülkelerde insanlar açlık, sefalet ve hastalıktan kırılmaktadır.

kiye'nin istemediği bir savaşa sürüklenebileceğini ortaya koymuş C.H.P. bugün, bütün bunlara rağmen ne olduğu bellişsiz bir reform vekiliyle, döntip dolaşır yine NATO içinde kalmaşı önermektedir.

Oysa bilindiği gibi, Fransa'da yıllarca NATO'da aynı geyler eleştirmiş ve bıkır usanmadan reform isteğinde bulunmuştur. İsteklerinin Amerika tarafından sürekli bir biçimde hasıraltı edilmesiyle de, sonunda, antlaşmanın askeri teşkilatı, NATO'dan çekilmek zorunlu kalmıştır.

Düşüklere Bakan Çağlayangil'in elinde bulunduğu geopolitik durum bakımından Türkiye bekarlığı sağlayacak tedbirler almak durumundadır. Bugün Türkiye müsferit savunma gücünü tek başına ayakta tutmak istediği takdirde, ekonomik kalınmasına bir sürü fedakârlıkta bulunmak zorluklarında kahr., diyerek «NATO Amerikan hegemonyasında değil» düşüncesini öne sürerek, artık dünya üniversitelerinde ders olarak okutulacak derecede açıklık kazanan bir gerçeğe karşı çıkmış, meseleleri çözüme, helle şimdî hic yetmeyecektir. Çağlayangil, nükleer silahlardan yarılması ve genel silahsızlanma konularında beliren perspektiflerin ışığında meseleleri yeniden değerlendirmeye bakmaktadır. 18'ler komisyonu geçen Nissan Cenevre'de nükleer silahları yayılmasının önlenmesi projesine imza koymak nükleer silahlara sahip bulunmayan ülkelere karşı, nükleer silahlardan

kullanılmaması garantisinin verilmesiyle ilgili tekili, tekilin nükleer silahlara sahip olmayan ülkelere, yine aynı nitelikte fakat topraklarında başkalarına ait nükleer silah bulunduran ülkelere aynı planda tuttuğu gereklilikle reddetmiştir. Türkiye bugün tıpkı Batı Almanya gibi, topraklarında yabancı ülkelere ait nükleer silahlardan bulunduran ülkelere arasında durmaktadır. Bu niteliği ile de, Nükleer silahlardan saldırısına karşı hiç bir uluslararası garantisinin kapsamına girmek şansına malik değildir.

Ulusal topraklarda bulunan yabancı üsler gerçek bir silahsızlanmanın en önde gelen engellerinden biridir. Bugün varılan anlayma, bütün güçlüklerine rağmen bu engelin de mutlaka üstesinden gelecektir. Barışa yönelen bu yarışta topraklarımızda bizi, istemedigimiz bir savaşın cehennem ateglerini üstimize tekecek olan yabancı üslerden bir an önce arımarak, onuru yermiz almamızı. Nükleer tehlkiye maruz bulunmak için mutlaka nükleer bir güç olmak gereklidir. Yabancıların nükleer deposu durumunda olmak, şimşekleri üstümüze çekmek, gerçek bir barış mutlu imkânlarından bütünlükle yararlanma şansını yitirmek için yetip artmaktadır. Bize tetiği yabancıların elinde bulunan dehşet makinaları değil, halkımızı savaşın tüm belalarından kurtaracak barış parotonerleri gereklidir. Açılan barış perspektifini bu açıdan değerlendirmeliyiz.

GUATEMALA KAOSU

Engin AŞKIN
KANADA'DAN YAŞIYOR

GuateMALA, Orta Amerika'nın en geri kalmış ülkelerinin başında geliyor. Koşulları yönünden, Yağma edilen kita deyişiyle antan bölümdeki ülkelerin hepsinden daha huzursuzdur. Orta Amerika'nın da en yoksul ülkesidir Guatemala. Komşuları, San Salvador'dan, Nicaragua'dan, Costa Rica ve Panama'dan daha çok sömürülü bir ekonomik düzene sahiptir.

Guatemala, genellikle volkanik dallardan ve sık ormanlardan meydana gelen bir toprak üzerinde bulunmaktadır. Ülkenin güneyinde zaman zaman patlayan yanar dağlar, bu bölünün coğunuğunda, yaşama ve konut imkânının ortadan kaldırıldığından, bu alanlarda kimse yaşamamaktadır. Değişik bir iklimde sahip olan ülkenin kışı bölgeleri tropik özellikler taşıyarak. Yüksek bölgelerde sürekli bir ılıkaz havası hüküm sürer. Ülkenin doğusu, en çok yağmur alan bir yağış bölgesidir. 16. Yüzyıl başlarında İspanyol Amiral Pedro de Alvarado yönetimindeki İspanyol istilasından önce, Mayan medeniyetinin altın çağını yaşamakta olan Guatemala, sömürgeleştirilme döneminde, yakılmış ve ülke sakinlerinden coğunuğu, İspanyollar tarafından kılıçtan geçirilmiştir. Şimdi Guatemala halkını meydana getiren 4,5 milyonlu nüfusun %60'sı, saf kızılileri dağ köylülerinden meydana gelmektedir. Geri kalan bölüm ise, zenci ve melezleri kapsamaktadır. %60'ı ormanlık olan ülkenin ekonomisi, baş ürünü kahve olan bir tarıma dayanır. Diğer ürünler ise, muz, keten ve çiklet yapımında kullanılan Zapote ağacı yaprağıdır. Ülkeydeki küük maden endüstriyi ve tarım alanındaki bütün yatırımlar Amerikan şirketlerine aittir.

Bağımsızlık

Guatemala, bağımsızlığını 1821 döneminde kezandi. Bağımsızlığını, İspanyolardan kazandığı ilk yıldandan 2. Dünya savaşı sonuna kadar geçen süre içinde, bir diğerini deviren sayısız askeri diktatörler içinde yaşadı. 2. Dünya savaşı sonu denenen demokrasi, seçimleri halkın ve reformcu güçlerin kazanması sonucu, başladığı gibi kaldı. Sağcı ordunun yaptığı darbeyle kurulan askeri yönetim 1952 başına kadar sürdü. 1952 de, ilk defa, solcu bir general, devrimci güçlerin işbirliği yaparak, sağcı askerleri yönetmeden uzaklaşan kansız bir iktidarı yaptı ama bu da anıksa 1954 sonuna kadar sürdü. Birleşik Amerikanın para ve silah yardımıyla, Honduras'tan, Guatemala'ya giren General Carlos Armas, solcu Arbenz Guzman yönetimini devirdi. 1967 yılında, sağcı general Armas'ın solcular tarafından öldürülmesi, ortağının biraz karıştırdıysa da, sağcılar yönetimde elde tutmaya devam ettiler. 1958 de tekrar denenmeye kalkıldı demokrasi. Ancak, seçimler bastan aşağı hilelendi. Seçimler sonucu, ordunun adayı Miguel Fuentes Cumhurbaşkanı seçildi. Amerikanı M. Fuentes, 1963 te istifa edince, başkanlığı, Carlos Mendes geçirdi.

Ayaklanması dönemi

Carlos Mendes'in, ağır gerici tutumu, varolan huzursuzluğu doğaltınca, bütün ülke içinde, köylülerle ordu arasında genel çatışmalar爆發 etti. Hırsızlık ve yolsuzluğun genişlediği, karıskıklıklar, ordunun silah gücüyle bastırıldı ama, bu kez, büyük şehirlerde belirep sabotaj ve silahlı cinayetler gitikçe yaygınlaştı. 1965 yılının ocak ayında, Amerikanı başkan Carlos Mendes, parlamento içinde bir hırsızlıkla suçlanan bir otomobilde aylan makinasını tıpkı ategiyle delik ederek öldürdü. Ordular, yönetimde, öldürülmenin başkanın kardeşi iktisat profesörü Julio Cesar Mendes' geçirdi. Prof. Mendes, başkanlığı devraldıktan sonra, Devrim Partisi adını verdiği bir parti kurarak, ve yokulsulukla savaş adlı özel bir programı ilan ederek, bütün Guatemalayı sagladı. Görünüşe göre, başkan Julio Cesar Mendes, bazı devrimci gruplarının gereğine inanmış iyi niyetli bir politikacıydı. Orduda genç rütbeli subaylardan ve Üniversite genelliğinden luyuyor. Bu arada, 66 yılının ilk ocak ayı

birdenbire geniş bir destek edindi. Ancak, toprak reformu, iş güvenliği, eğitim改革 gibi üç önemli girişimi İlhan ettiğinin haftası, genel kurmay başkanı Albay Enrique Azurdia'nın imzasını taşıyan bir ultimatom aldı. Sağcı subaylar, hükümetin kommunizme kaydığını belirterek, darbe niyetlerini açıkça ortaya koydular. Öte yandan, kesin ve hızlı reformlar isteyen bazı genç subay ve aydınlar da, aynı başkana, halk ayaklanması istimalinden bahsetmeye başladılar.

Gerilla savaşı

Siyasal gerilim gitikçe büyümeye başladı böylece. Ve sağcı bir askeri darbe beklenmediği su strateji, bütün Guatemala'da Castro'cu bir gerilla harekatı belirdi. Eski bir yüzbaşı olan Marco Antonio Yom Soza ve yine eski bir teğmen olan Augusto Turcios Lima adındaki genç subayların organize ettiği ve Castrocu gerilla uzmanlarının da katıldığı devrimeller, askeri garnizonlara baskınlar yapmaya başladılar. Durum şehirlerde de aynı özelliğini taşıyordu. Bu arada, Amerikanı toprak ağalarının ve iş çevrelerinin finanse ettiği çeşitli gerici gruplar, ülkenin bütün şehirlerinde komünizmle mücadele adı altında, geniş bir yıldırmaya ve saldırganlık kampanyasına girişti. M.A.N.O., N.O.A. ve C.A.D.E.D adlı bu gibi organlar, komünizme karşı, ama ihmali bütün hierarşilerde hedef ediyorlardı. Bu kampanya sonucu, geriller, tanınmış bir çok muhabir, yazar politikacı ve papazı, anı baskınları tuzaga düşürüp, öldürdüler. Durum oylesine karıştıktı ki, hükümet, bir çeşit sıkı yönetim uygulamak zorunda kaldı. Yalnız, bu sıkı yönetimi ordu değil polis gücü uygulayacaktı. Bununla birlikte, sıkı yönetim, ne cinayetleri nede sabotajları önleyebildi. İşin ilginç yönü, ülkedeki geniş etkiye sahip, Katolik kilisesi, ileri güçlerden yana bir durum takındı ve bazı tanınmış dini liderler, gerillacılara katıldılar. Bundan başka, Amerikalı misyonerlerden ibaret bazı din adamlarının içinde bulunduğu bir kitle organizasyonu, gerillacılardan işin silah ve para yardımı kampanyası açtı. Misyonerlerin «Halk Dirennesi Komitesi» sağcı orduya fena halde sagırtıdı. Din adamlarının yöttüğü bu harekatın başında, 26 yaşındaki Amerikalı rahibe, (Texas Üniversitesi Sosyoloji bölümünden mezunu) Marianna Peter'in bulunması, Guatemala'daki olayların belki en ilginç olarak belirliyor.

Devrim Partisi

Başkan Mendes'in ilk niyetli reforme, ideolojik kurallarla bağlantılı her türlü iyi niyetli girişimler gibi, kısa bir süre içinde tam anlamıyla yozlastırıldı. Okul, yol, sağlık kurumları, köy konutları gibi bütün planları, Guatemala'da, vergi vermeye son derece akerlik olan toprak ağalarının ve iş çevrelerini korkunç ve halince tepkileri götürdü. Başkanı hizaya getirmek amacıyla, kafadarları orduya bir baskı aracı olarak kullanmak birlikte, devrimci bilinen kişileri ortadan kaldırılmak amacıyla, yoğunla gizli-akıl dernek kurdu. Tabii bütün dernekler Komünizmle Mücadele adını taşıyordu. Başkan Mendes, içinden çıkmaz bir durum olan bu gerilim altında, bütün reform planlarını üzerinde çalışmalar ve düzeltmeler yapmak fizere geriye almak yerinde kaldı. Tam bir kaos belirdi. Artık Cinayetler, gerilla baskınları, adam kaçırılmalar ve gitikçe büyüyen sefalet, 150 yıllık tarihinde hiç bir an rahat yüzü görmemiş olan Guatemala'yı. Güney Amerikanın en rahatsız ülkelerinden biri nitelikine sokmuştu. Sağcı ve Solcu grupların birlikte işlediği cinayetlerin toplamı, bir yıl içinde 1500 kişi aşmış bulunduğu, Guatemala City'nin tam ortasında ve güpegündüz işlenen bir cinayette, Amerikan Askeri Yardımcılar Misyonu şefi Albay John Webber ve Yardımcılar Yardımcılar Ernest Munro kaosun ilk yahanesi kurbanları oldular. Büyükk yazar Miguel Asturias'ın, Guatemala'sının, bu kaostan kurtulabileceğini gösteren hiçbir belirti görülmüyor sindirilk.

- 1) Ulusal Türk Sinemasından ne anlıyorsunuz?
- 2) Ulusal Türk Sinemasının kurulmasından yana musunuz?
- 3) Sinemamızın bugünkü ekonomik yapısının değişmesini istiyor musunuz?
- 4) Sansür kurulunun çabusa tarzı Ulusal Türk Sinemasının kurulması için bir engel midir?
- 5) Bugün Türk Sinemasında beğenisi şartlandırılmış seyirci sansürü var mıdır?
- 6) Ulusal Türk Sinemasının sinemamızın bugünkü ekonomik yapısı içinde kurulup gelebileceğine inanıyor musunuz, nedeni?
- 7) Ulusal Türk Sinemasının filizlenmeyeceğini kabul ediyor musunuz, nedeni?
- 8) Ulusal Türk Sinemasının kuruluşu da:
 - a) Kurucu kuşağı, sinema sanatını hiç kuşkusuz söyle örneklerini vermiş batı sineması kültürünü sindirmesi gereklidir, nedeni?
 - b) Batı sinemasının anlatım ilkelerini benimsemek söz konusu olabilir mi, nedeni?
- 9) Ulusal Türk Sinemasına Türk sanat dallarından neler kaynak olabilir, nedeni?

Ümit
Utku

**ÜMIT
UTKU —
YÖNETMEN, YAPIMCI**

1) Ulusal Sinema'dan bugün yapılmakta olan sinemayı anlıyorum. Dün yapılan sinema da Ulusal'dı, yarın yapılacak olan sinema da Ulusal olacaktır. Türkiye'de Türk sanatlarının yaptıkları hiçbir filmi Ulusal değildir diye nitelendemek söz konusu olamaz.

2) Orf ve adetlerimize uygun filmler yapılması gereklidir. Aktarma konulara karşıyım.

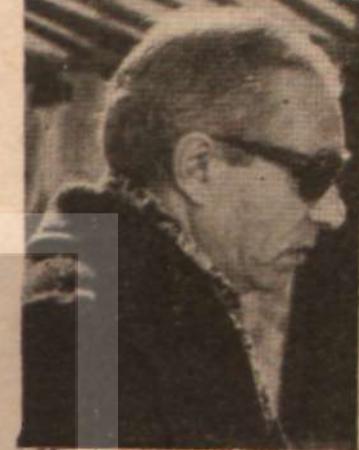
3) Evet. Sinemamızın ekonomik yapısının değişmesini istiyorum. Kapkaç ekonomik düzen sona ermeliidir. Devlet milyonlarının bir kısmını bu piyasaya akıtarak ekonomik bakımından güçlü bir sinemacılık ortamının kurulmasına önyak olmalıdır. Böylece emek karşılığı verilen bonoların tedavülüne son verilebilir.

4) Engeldir. Sansür hareketi memur zihniyetiyle yürütülmektedir. Bu donmuş zihniyetin, sinema sanatına yön vermesi durumuna son verilmeliidir. Sansür kurulu sanatçılarından bilim adamlarından meydana getirilmelidir.

5) Yapımınen gayesi çoğullukun tutacağı ve dolayısıyle

**"ULUSAL TÜRK
SİNEMASI VE
ÇIKIŞ YOLLARI"**
ÜZERİNE SORUŞTURMA

hazırlayan: Attilâ Gökbörü

Lütfi Ö. Akad

kasasını dolduracağı filmleri halka vermektedir. Bu seyirci beğenisini şartlandırmak değildir. Şartlanan yapımcıdır.

6) Bugünkü durumda Türk Sineması diye bir şey yoktur. Sinemacılık alanı baştan aşağı bozuktur.

7) Evet, Ulusal Türk Sinemasının filizlenmeyeceğini kabul ediyorum. Seyirci kötü film yapan bizişlerin ürünlerini itiyorum. Temiz film istiyorum. Seyircinin bu isteği 500-600 bin liraya mal olan renkli film yapımı olayını doğurmıştır.

8 a) Gereklidir. Çünkü seyirci batıya kayan filmleri istiyor. Bu sebeple sinemada batı

anlayış ve zevkine paralelleşme gereklidir.

b) Batı sinemasının anlatım ilkeleri kabul edilebilir. Fakat bizim örfümize uydmak suretiyle.

9) Seyirci ile görsel olarak ilişkisi olan sanat dalları sinemaya kaynak olabilir.

**LÜTFÜ Ö.
AKAD —
YÖNETMEN**

1. 2. Ulusal Türk sineması halkçı bir sinema olmalıdır. Bundan halk gerçeklerinin əzelligine dayanarak, halkın dilile halk yararına yapılan sinemayı anlıyorum. Halkçı olduğunu iddia eden sanat ve akımların, halkın gerçeklerine dayanmadıkça ve halkın dilile söyleyen medikalce halka varamayığının daha kötüsü olumsuz bir tepkiyle karşılandığının tecrübe bugün apaçık ortadadır. Bu tecrübe yüz yih aksın bir süredir aydınlarca oynamaktadır. Bu günün şiri haka divan edebiyatından daha uzaktır. Beyoğlu galerilerinde sergilenen resim, resim yapanlar arasında bir alle meselesi olmaktan öteye gidememiştir. Edebiyatın, tiyatro ve operanın durumları farklı değildir. Bu günün sanatçısının ahcisi

aydın, yada yarı aydın küçük bir zümredir.

Halkla doğrudan doğruya aileşverisi olan bir sanatın yapıcısı olarak, halkın; yabancısı olduğu, kendi meselelerinden, gerçeklerinden ve geleneklerinden uzak sorunlara karga haklı bir tepkisi olduğunu elle tutulur bir gerçek olarak gördük. Elit denen zümre bu sebeplerle Türk sinemacısını ve seyircisini oldum olası küçümsemegi ve kültürlüsüzle yargılamaştı. Tutulacak en olumlu yol, bütün meselelere sıra köşkünün batıya açık penceresinden bakanları bu yargılarda desteklemektir. Şu anda; hiç olmazsa sinemayı kurtarmak için; geyrelerince aydın sanılanları bu sanattan uzat tutmakta faydalıdır. Türk sinemacıları, Ulusal sinemanın çıkış yolunun bilincindedirler.

3. Araştırap soruşturmadan, yerine ne getirileceği kesin olarak bilinmeden yada söylemeneden, bu dilen gökmelidir, yada daha kesin olarak göke-

cektir demenin bir faydasını göremiyorum. Böylesine bir lafazanlığı da kızıyorum.

4. Bu sansürün tutumuna bağlı. halkın yararına olmayan bir filmi yasaklayan bir sansür neden hayır densen?

5. Böyle bir sansür var. Ancak bu katı ve yenilmez bir engel görünmüyordu. Her şeyden önce halkın sağ duyusuna güvenim var. Türk sineması amacına eristiği gün bu sansür kendiliğinden kalkar.

6. 7. Ulusal Türk sineması kurulmuş ve gerçekleşmiştir.

8. a) Neden ille batı... Bir sinemacı bütün uluslararası sinemalarla ilgilenebilir. Kültür sindirmesi gerektiğini de anlayamadım.

b) Gene batı... Elbetteki hayır...

9. Bütün bir Türk kültürü... Nedeni olmaz.

**ŞİDDETLİ
BAS**
AĞRILARINA
KARŞI
GRİPIN

*başarı ile
kullanılır!*

GRİPIN 4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

Yeni Ajans: 4318/502

**ANT'a abone
olunuz**

Yıllık 44 Lira
6 aylık 22 Lira
3 aylık 11 Lira

Abone olmak suretiyle hem derginiz 84 Kuruş'a okumus olacak, hem de ANT Yayınları'ndaki 20 indirimle almak imkânını bulacaksınız. Bugün ANT'a yıllık abone olan bir okurumuz, dergiden 21 Lira, beg kitaptan da 9.5 Lira olmak üzere bir kaleme 30.50 Lira'lık tasarruf sağlayacaktır.

Havale adresi : P.K. 934
Sirkeci - İSTANBUL

Evrensel Barış Şenliği'nin

Anti-emperialist ve halka dönük eylemlerinden dolayı devrimci genlik örgütlerine yapılan baskılar her geçen gün artmaktadır. Gümüşsuyu Öğrenci Yurdu'nun hunharca basıldığı, bir çok öğrencinin nezarethane ve hapishanelere kapatılarak sindirilmesi calığı, irticai kırkırtıldığı gibi günlerde, TMGT, İTÜOB, İTÜTOTB, İYTOTB tarafından 9-19 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen 13. Evrensel Barış Şenliği'nin yapılması yasaklanmıştır.

Once İgisleri Bakanlığı, doğu ülkelerinden gelecek sanat topluluklarına vize verilmeyeceğini bildirerek dolayı bir engelleme yolu denemisti.

İgisleri Bakanlığının kararı bütün dünya kültür çevrelerinde büyük bir skandal yaratmıştır. Zira, Türkiye'ye girmesine izin verilmeyen kişiler arasında bütün dünyaca tanınmış isimler de bulunmaktadır. Sükan tarafından Türkiye'nin sınır kapıları yüzlerine kapatılan çağrı konugmacılar günlardır:

Amerikalı zenci lideri Stokely Carmichael, Nobel Ödülü kazanan Guatemala'lı yazar Miguel Angel Asturias, ünlü Fransız düşünürü Jean Paul Sartre ve Simone de Beauvoir, tanınmış Rus yazarları Konstantin Simonov, Evgeni Vinokurov, Yevgeni Yevtuchenko, Mihail' yazar Yusuf El Sabai, Enver Abdülmalek, Cezayirli yazar Prof. L. Ahbab, Bulgar eleştirmeni Yorgi Dimitrov, Tunuslu yazar Siyah Amiri, Lüb-

İŞÇİNİN KİTAP OKUMASI SORUNU

İşçilerimizin kitabı okumadıkları yada az okudukları yargısı yaygındır. Bu yargı doğru ise, onlara sınıf bilincini kazandırmakta zorluk çekmek, çok cahip az verim elde etmek kaçınılmaz oluyor.

İşçilerimizin, sorunlarına çözüm getiren kitabı bilsine az sahip oldukları sanarak onları neden ciddi yazıları, kitapları okumaktan sıkıldıklarının nedenlerini incelemek istiyoruz.

Kitap ve ciddi yazı okuma ilkesi, bir eğitim ve öğretim işidir. Belli bilgi kavramlarını kazanmadan, temel ve öz bilgili eğitim kurumları yoluyla almadan sorunlarınızı çözmede size öncü olan bilgilere alt yasalar okumaktan sıkılırız.

Ayrıca sorunlarımızın varlığına ve bunların gözlemeği gereği bilincine de ulaşmadan, kasaca öğrenme gereği duymadan okuma olanaksızdır. Ne var ki; bu düşünceler işçi için her zaman doğru değildir. Olsa olsa, okuma olağanı bulamamış, başkalarını çahıtararak gelir sağlayan kimse için doğrudur.

İşçi okulda kendi sorunlarını çözecek ön ve temel bilgileri alsa bile işçilik hayatı başlar başlamaz, okumadan yavaş yavaş soğur. İşte biz bunun nedenini aramak istiyoruz. Neden okulda bilmekten usanmadan okuyan öğrenci işçi olduğu zaman kitaplardan tilkişirmeye, kaçmaya, ciddi olan her eğitim ve öğretim eylemine sert cevirmeye başıyor.

İşçinin sanayi içindeki durumunda bir köklü değişiklik olmadan kitaplara karşı durmaması olağan yoktur. İş hayatının başlaması ile birlikte işçilerin kaslarında bir yorulma görülür. Bu yorulma yıllar ilerleyince katlanı, katlanı artar.

yasaklanması skandalıdır !

nanlı yazar Adonis, Küba'nın yazarları Jose Triana ve Pablo Armando Fernandez, Şili'li gair Pablo Neruda, İtalyan yazar Rafael Alberti ve Amerikalı düşünür Herbert Marcuse...

Ayrıca çeşitli ülkelerden tiyatro konusunda konuşmalar yapmak üzere Türkiye'ye çağırılan bir çok tanınmış oyuncu, eleştirmen ve yönetmenin de yurda girmesi Tiyatroları Bakanlığının yasağına neden olmuştur.

Evrensel Barış Şenliği Yönetimi Kurulu, bunun üzerine sadece folklor gösterileriyle senliği yürütme kararı almış, ancak İşçileri Bakanlığı bu defa da Türk toplulukları dahil, hiçbir topluluğa Türkiye sınırları içinde gösteri yaptırılmayacağını bildirmiştir. Oysa, Robert Kolej ve Bursa'da daha önce yabancı toplulukların gösterilerini yaptırmak bilinmektedir. Nitekim Fuar'da da bu sy içinde gösteriler yapılacaktır. İkinci dümensiyona giren TMTF de 20 - 30 Ağustos tarihleri arasında bir festival düzenlemiştir.

Devrimci öğrenci örgütleri, iktidarin bu kültür düşmanı tutumu karşısında bir bildiri yaymayıarek «Halkın gözünden saklanmaya, değişik biçimlerde gösterilmeye çalışılan gırın yasalarının içfizini anlatmayı borç biliyoruz. Faşizmin kara olleri daha hangi suçları işleyecektir? Endise içindeyiz. Halkımız uyarırız» edmişlerdir.

Ibrahim TÜRK

İşçi căhsinden korkun bir gerginlik içinde bulunduğuandan, işi bırakır bırakmaz bir çözülmeye, hızla dinlenmeye gerek duymaktadır. Her gün tekrarlanan bu çözülmeye işçilik, dinlenme saatlerini ciddi olmayan gazeteler, dergiler, resimler ile vakit geçirmeye zorlamaktadır. Yurdumuzdaki aşırı yayınların çoğalması ile sanayileşme arasında bir ilişki kurabılırlar. İşçi sayısı çoğaldıkça adı yayınları da çoğaltılmaktadır. Kapitalizm iş alanında sakatlaşlığı bu insanlara kendilerini unutturmak için, gayri ciddi ve işçi ahlaklı ile bağdasmayacak yayınları ellerine tutusarak, onları bir kat daha uykuya sevk ediyor.

İşçinin yalnız kendisi sakatlanmamış, evinde karısı ve çocukları da bu seviyesiz yamaların etkisi altında kalarak gerçeklerin ve sınıfı bilincinmenin dışına ittiliyor. İşçilerin ve işçi çocukların cinsi ve polisiye dergi ve kitaplarla ilgilenmelerini bazı burjuva bilim adamları taklitle açıklamaya çahıtarlar. Bir olayın iki nedeni vardır. Birisi iş neden, öteki de iş nedendir. İş nedenler gerçekleşmeden iş nedener etkisini gösteremez. İşçilik seviyesiz yayınlar okumaya iten bir iş neden -ki bu kapitalizmdir- olmadan sadece görüğün etkisinde kalmacılarını sanmak yanlışdır. Su, hava, toprak, işi yeterince olsa da ölçüde sakatlanmış olan tohum giimlenmez.

Neden kitabı okumadıklarını sordugumuz işçiler, önce kitabı alacak paralarının olmadığı, sonra da yorgunluktan kafalarının almadığını söylemektedirler. Bu soruyu yüzlerce işçi böyle cevaplandırdı. Öyleyse kapitalist sanayi ile ciddi kitapları okuma kabası bir gelişme ve çalışma içindedir. İşçi okuma ve bilim öğrenmeye ca-

hıtarla, kapitalist sanayinin doğduğu yorgunluk onu bu isteğinden vazgeçirmektedir. Zaman geçtikçe ciddi kitaplar okumaktan kaçınmaya işçinin kafası şartlamaktır ve bu bir alıksızlık haline gelmektedir.

Artık böylece sakatlanmış olan işçileri sendikaların, partilerin düzenledikleri toplantılar, konferanslara getirebilmek büyük bir sorun haline gelmiştir. İşçinin zihnen sakatlanmış olması ile asla ilgilenmeyen sendikacilar nedeniyle bilmenden bu ilgisizlige sevinirken, sınıf bir koşuya çökmesini isteyenler de üzülmektedirler.

Kapitalist sanayi döneminde ciddi, kendi sorunlarına çözüm getirecek kitapların okuması artık bir kahramanlık istemektedir işçiden. Bu kahramanlığı gösteremeyen işçiler tükenip gitmektedirler.

Sınıf bilincine ulaşmamış olan işçiler arasında bu kahramanlığı gösterenlerin sayıları yok denene kadar azdır. Öyleyse sınıf bilincinin kazandırılması, işçilerin okumaları için çok gereklidir. Bazı sendikalar işçilerine sınıf bilincini veren kitapları tavsiye ettikleri zaman işçiler, «bizi zehirlenmeye çahıtarlar» diye direnme göstermektedir. Bu bir zehirlenmeye karşı direnme değil, ciddi eserlere karşı olan direnmedir. Aslında işçilerin büyük bir kısmı aşağılık yayınlar tarafından zehirlenmiş durumdadırlar.

İşçi, kapitalizmin bu zihni sakatlaması ilerledikçe, varlıklar ile kendisi arasındaki mal-mülük uçurunu büyütürdü, ezip gitmekte ve kişiliği silmektedir.

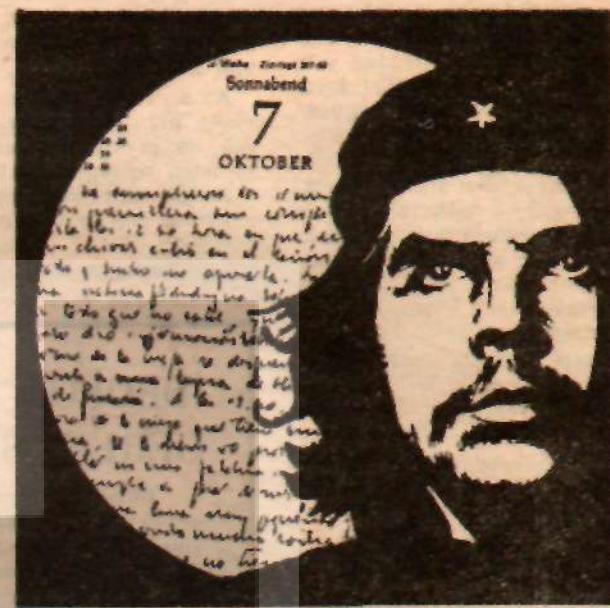
İşçilerimizin kendi sorunları ve yurt sorunları ile ilgili ciddi kitapları okumasını tehdit eden kapitalizm ile demokratik bir savaş yapabilmek işin ilkin ve ivedilikle işçilerimize bir sınıf bilinc kazandırmak zorú ile karşı karşıya bulunuyoruz. Bu çahımanın yanı sıra işçinin genel bilgi durumunu denetleyerek, içinde bulunduğu ağır koşulları kollayarak onu eğitmeye çahıtmaktır. İşçiye öğretimlere çalışanlar herhalde nisbeten de olsa dinlenmiş bulunduğu zamanlarda eğitilmeliidir. İşyeri dışındaki seminerlerde, deniz kamplarında yapılacak öğretim ve eğitim çahımları daha verimli olur.

İşçilerin genel bilgi seviyelerini göztererek yazılacak bilim kitaplarının çoğaltılması da okumayı kolaylaştıracaktır. Filmlerin, müziğin, gezi ve inceleme yapmanın düşüncürücü ve geliştirici gücünden de yararlanmak gereklidir. Tüm sorun, ezilmiş olan kişiliği, bozulmuş olan ahlakları yenilemektedir. Muzik, oyuncu, kısa konuşmalar işçi geceleri düzenlemek sınıf bilincinin gelişmesine yardımcı eder. Bumların hepsi sosyalist bir düzene yönelik çabalardır. Nitekim, kapitalizmin işçiyi zihnen sakatlamasının ve işçi seviyesiz okumasının önünü almak olağan yoktur.

ANT'in yeni kitapları

Gerilla günlüğü
Che Guevara

ant

Ernesto Che Guevara'nın Bolivya dağlarında tuttuğu gerilla notlarının tamamını bir araya getiren, Bolivya Hükümeti'nin düşmesine sebep olan ve bittün dünyada büyük yankılar yaratılan kitap. Lüks krome dört renkli ofset kapak içinde fiyatı 10 Lira. ANT abonelerine indirimli fiyatı 8 Lira'dır.

Ortadirek

ant

Yaşar Kemal

Yaşar Kemal'in mevcudu kalmayan ve dînyanın çeşitli dillerine çevrilen Ünlü romanı. Lüks krome dört renkli ofset kapak içinde fiyatı 15 Lira. ANT abonelerine indirimli fiyatı 12 Lira'dır.

GENEL DAGITIM: ANT YAYINLARI - P.K. 701
SIRKECI - ISTANBUL

DAMADIN CHP'de KAZANI TEKRAR KAYNATAN İTHAM NAMESİ

«Süleyman Demirel'e söyleyecok, benim hiç bir sözüm yok. Kuyruklu yıldızlar beni zerreco ilgilendirmez. Bunlar gökyüzündü bir an parlatırlar. Sonra, kaybolup giderler. Geçmişleri yoktur, gelecekleri yoktur. Sartlar onları belirtmiştir. Sartlar onları sılıp götürür. Her ilkenin siyasi tarihi bu şeit «kuyruklu yıldızlara» dolup taşar. Ama her ilkenin tarihi, sadece gerçek yıldızlardan bahseder ve mesela bir Poujade, Fransa için anesek, çok derinlemesine tatkı yapanların rastlayabilecekleri bir izmidir.

Bülent Ecevit de, Türkiye'de şartların yaratığı, şartların sansöre koyup yükselttiği bir aksine, Ne var ki, Süleyman Demirel'in aksine, Bülent Ecevit elle tutulur ve yeni Anayasa düzenine uygun bir politikanın temsilcisi durumundadır. «Ortanın Solus» adını taşıyan bir tutumun bugün ülkede sembolü odur. «Ortanın Solus» çok kimse senin sandığından veya sanmak istediginden daha önemli bir şeye davrandır. Türkiye'nin istikbalinin, İnönü'ne tarafından dikkatli davrandığı otonuklarında anlatılan «Ortanın Solus»nda odağınu anlamanı için ziya-deste tarifi veya saf, yahut pegin hükümlü oynamak lazımdır.

Aşırı Sağın ve Aşırı Solun, haretelerine bağlılıklarından bu yana CHP adına dünya kadar tebliğ yayanı, Bülent Ecevit, dünya kadar, baten Genel Başkanıyla gelişen demeçler verdi. Bunlarda, ilkenin aksa- bagında insanları iki takibi beklediler: «NATO'ya Hayır!» diye Amerikalılara saldırınları, «NATO'ya Evet!» demis siyasi partinin Genel Sekreterinin reddetmesini. Bir de, bunların protesto kışvesi altında, Seriat-

ların Konya'daki hareketlerini tel'in etmesini.

Ecevit Tukum bunların ikincisini yaptı. Birincisine yanamadı. Yahut da bunu, zevahiri kurtarmak maksadıyla, yapar gibi göründü.

Ama, Türk kamuoyu aptal midir ki? Türk kamuoyu gerçek ile enumaraşı, sanki birbirinden ayıramaz mı?

Bu olumsuz davranış, Bülent Ecevit'in bir ağır solcu olması yüzünden midir? Yoksa sebep Genel Başkanı kafı derecede

sekkül eder ve zümrelerindeki sol temayı nedir, ağır sol temayı nedir? Bülent Ecevit ve takımının, kendi dar çevrelerinde kendilerini yanıtlanan bu nisbetlerdir.

Amerika'yı alınız, Fransa'yı, yahut Almanya'yı, yada İtalya'yı alınız. Bir Batı Avrupa ülkesini alınız. Meselâ yazarlar arasında ağır sola tutkun - ve mireffeh burjuva hayatı yaşayın - kimse nisbeti, belki de yüzde 70'dir. Film senaristleri içinde bu nisbet yüzde 80'

İDEOLOJİ NEYİNE GEREK SENİN ?

Biliyoruz, bazı solcu dostlarımız diyecekler ki, bakanlar meşgul. Hayatla meşguldür. Her gün politika, her gün dert, okurlarımız yoruyor. Biraz kendimizi ve onları oyalamak istiyoruz. Hayatı küçük, ucuz, sade seylerle yaşanır hale getirmenin mümkün olduğunu denemek ve anlatmak istiyoruz. Çoktan beri, ideolojilerin kızgın kafaları bize bu basit zevkleri unutturdu. Şiri ve bir akşam üstü iki arkadaş oturup tath tath havadan sudan konuşmayı. Yürümemi, etrafı bakmayı, bir kitabı dükkanına girip oyalamayı, üçük maviler içinde bir güzel hâlini düşünmeyi...

FİKRET ERİNÇ
(Ulus — 7.8.1968)

ağırlığını artık, nedense, hissettirmemesi midir? Belki ilkin-ci izah tarzının bir doğru tarafı vardır. Ama birincisi tamamile gerçek değildir. Bülent Ecevit ve onun son derece kifayetsiz, hiç bir şekilde CHP'ye yaraşmayan ekibi bir takım yanlış hesapların içindedir. Onları sarmış kriptolar, Bayramoğlu'nda veya başka yerlerde onların ağızından gırıp burnundan çıkmaktı, dünyayı sadece kendilerinden ibaretmış gibi göstermektedirler. Bu yüzden de, komünizmden uzak CHP Genel Sekreteri kriptoların tesirli zincirini kırıp açık dünyaya çaka-

Bir partinin lideri, bir partinin Genel Sekreteri oy konusuya hiç ilgilenmedi, bu olmaz. Ama elbette, bunun ölçüyü vardır ve Süleyman Demirel'in oynadığı oyunun tehlikesi buradadır. AP bakımından, aşırı sağa misyonu yönünden ölçüli kaçırılmaktadır. Aynı ölçüyü Bülent Ecevit takımı da, ağır sola karşı tutumunda kârımaktadır.

1968 Türkiye'sinde, bir potansiyel kuvvet olduğunu hiç kimseyin tartışamayacağı aydın sunuf, ilkeye düzen veren Anayasanın 15'inci, reformcu olmasının itibarıyle sol temayı ilde bir sınıfı. Türkiye ise öyle bir ülkedir ki, bu sınıfın tesiri hayatıdır.

Ama, bu sınıf kimlerden te-

Fazilet ve erkeklik yarışı !

— Bre domuzlar. Siz ki halk dostu olduğunuzu yazıyorsunuz. O halde kırkçı gazetelerinizde halkın zehirleyen gıda maddelerinin zararlarını neden yazmadığınız? Niçin (...) yaignum, (...) gazozunun ölümle kadar gitmekten zehirlenmelere yol açtığını duyurmuyorsunuz? Duyuramaz, yazamazsınız. Çünkü o milleseselerden tam sayfa banalar alıyorsunuz.

Siz kim, yeşil sarıkları ağızınıza almak kim! O benignediginiz yeşil sarıklar, İslamiyet banka faizini haram küdürü için gazetelerine banka ilanı almıyor ve bu yüzden ayda 25-30 bin liralık bir geliri reddediyorlar. Yapabılır misiniz bu erkeklik? Yapamazsınız.

Türkiye'nin en büyük kapitalisti Bernard Nahum'un ortağı Vehbi Koç aleyhinde bir satır yazabilir misiniz?

MEHMET SEVKET EYGI
(Bugün — 6.8.1968)

dir. Sairler için nisbet, diylemeli, yüzde 75'dir. Karikatüristlerin yüzde 90'ı bile romantik komünist olabilirler. Mützisenler arasındaki nisbetin yüzde 60'ı bulması da şaşrtıcı değil. Buna mukabil, doktorlar arasındaki ağır sola tutkunları, diylemeli, yüzde 5'dir. Mühendis ve mimarlardan da nisbet aynıdır. Ayukatlar öyledir. Subaylar, öğretmenler benzer nisbetlerde «Aşırı Sol» ve «Ortanın Solus» diye ayrılmaktadırlar.

Bunların hepsi, aydın sınıfı unsurlarıdır ve fistilik, aydın sınıfı denilince miktar itibarıyle ötekilerin tersa tersa üstünlerdir. Ötekilerin sesi, beriklerin pasifliği yüzünden daha da az bile gizli, nihaî karallarda bunlar asıl önemli kuvvetlerdir. Hele, teknolojinin toplumlara gittikçe fazla ölçüde hukim olmaya başladığı bir dünyada...

Bülent Ecevit ve takımı, büyük aydın kitlesinin yüzde 90 nisbetini, kendi etrafalarını sarmış kriptoların tesiriyle, yüzde 10 nisbeti için rencide etmeyece ve yararsız bir siyaset yarım

KEMAL'DEN KASIDE

Görüp Fiat traktörünü ilerlemiş her taraftan
Çekildim izzet-ü ikbal ile Bab-ı Egemak'tan.

Usanmaz kendini insan bilenler Holding'e hizmetten
Koça aşık olanlar el çekmez lanetten.

Montajla başladığa Anadol, şanına noksas gelir sanma
Yüzde kırk yabancı ile sakit olmaz kadr-ü kıymetten,

Mobitel'in kim hamır-ı mäyesi Ziya ile Atilla'dır
Ne gam, rahi vatanda seyreden Beldesan'dır,

Holding'de kendini kim ayrı görürse Alisbah'tan
Utanmaz kendi nefşinden de är eyler melâmetten».

Rahmi, her fayzını her lütfunu bir vakt için saklar
Fütür etme sakın İsaak, kabaran mesaritten,

Ziyâ, dür ise evci-riyatinden izhârâridir
Dayansın Türk Döküm, bakalım, Aygaz'dan, Arçelik'ten,

Anılsın meslekte çektiği cevr-ü meşakkatlar
Vaz geçmez Bernar Nahum her türlü tekerlekli vesaitten,
Binbir'de cehher-i elmasa benzer cehher-i Anadol
Ezilmez şiddet-i tazyikten, teşri-i sikletten,

Türk Fiat otosunun hiç gecikir mi kuruluşu
Çünkü Koç Holding geri kalmaz yatırımdan,

Ne mümkün durdurmak terakkîyi izlocam'da, Elektrikte
Çalış yabancı mal kaldırı muktedirsən kotalardan,

Sendedir şimdî bütün ümitler ey Fazlı Ayverdi
Bozkur'u sensin âbat eyleyecek her türlü rekabetten,

Senindir devr-i Holding Vehbi, hükümlü infaz et
Hüda ikbalini hıfz eylesin her türlü äfetten,

Doldurması Tüfan'a kaldı nazende boş sütunlar
Dayan ey värelli Şir-i jiyan vokuşan, Bab-ı Ali'den...

CAN KIRAÇ

YAZILI:

(Koç Holding'in gazetesinden)

yapmaktadır. Türkiye'de aydın, nasıl tek taraflı Süleyman Demirel'e kızmaktaysa, tek taraflı Bülent Ecevit'i de anlamakta, ona hak vermemeğtedir ve sindi, adeta tam bir hız gayreti içinde Kurultayı hazırlamakta olan Ecevit takımı sahsî hesapları millî menfaatlerin, CHP hesaplarının üstünde almaktadır.

Tarihi CHP bu oyunların farkında değil midir, bu oyunlara gelecek midir? Yoksa, bir zamanlar İsmet İnönü'nün kullandığı tâbirle, «Sabahleyin erken kalkanın, partiyi ele geçirmesi ve sonra da, hem partinin, hem de demokrasının altından girip üstünden geçmesi kargasında hâreketsiz kalmaktan vazgeçecektir ve milletin nabzının nasıl atlığına, 1957'den sonra olduğu gibi doğru teşhis niyet yaratabileceği midir?

Ne yandan gelirse gelsin再生ının kargasında olup huzur isteyen geniş kitleler, bu işi başaramayacagından artık emin bulun讓他們 iktidarin kargasındaki CHP muhalafetinde de cıg olmadığı kanısına varırlarsa cıg yolunu başka alternatiflerde aralar ki bu, Türkiye'de bir kararlılık devrenin yeniden ve eskisine nazaran çok daha elverişsiz şartlar altında aşılabileceği midir?

METİN TOKER
(Milliyet — 7.8.1968)

Orta'nın Ortası !

Bir yanımız kızılar so-
bir yanınız yobazlar
şığı, insanın:

— Yangın var!
diye haykırır gibi:
— Bunu ortası yok
mu, o nerede?
diye bar-bar bağıracığı
geliyor.

Aydınlar içinde yoğunlukta olan orta bir kenar-
da seyirci. İş dünyasında ise çakarına bakıyor. Fi-
kir dünyasında ise egoist ve ürkük. Meydanı sağa
ve sola bırakmışır. Orta, ortaya çıkmalıdır.

F. RIFKI ATAY
(Dünya — 5.8.1968)